II

(Säädökset, joita ei tarvitse julkaista)

KOMISSIO

KOMISSION PÄÄTÖS,

tehty 14 päivänä joulukuuta 2004,

Ranskassa käyttöön otetusta lihanostosta perittävästä maksusta (renderointimaksu)

(tiedoksiannettu numerolla K(2004) 4770)

(Ainoastaan ranskankielinen teksti on todistusvoimainen)

(2005/474/EY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 88 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan,

on mainitun artiklan mukaisesti kehottanut asianomaisia esittämään huomautuksensa [1] ja ottanut huomioon nämä huomautukset,

sekä katsoo seuraavaa:

I. MENETTELY

(1) Saamansa kantelun johdosta komissio esitti Ranskalle 15 päivänä huhtikuuta 1999 pyynnön saada tietoja lihanostosta perittävästä maksusta, jäljempänä ”renderointimaksu”, jonka tarkoituksena on rahoittaa renderointitoimia Ranskan alueella. Ranskan viranomaiset vastasivat pyyntöön 12 päivänä toukokuuta 1999 päivätyllä kirjeellä.

(2) Komissio oli aiemmin aloittanut EY:n perustamissopimuksen 226 artiklassa määrätyn rikkomisesta johtuvan menettelyn renderointimaksua vastaan [2]. Ranskalle oli lähetetty asiasta virallinen huomautus 29 päivänä heinäkuuta 1998 päivätyllä kirjeellä. Sitä seurasi perusteltu lausunto 18 päivänä syyskuuta 2000. Komissio päätti lopettaa asian käsittelyn 26 päivänä kesäkuuta 2002.

(3) Toimenpide kirjattiin ilmoittamatta jääneiden tukien rekisteriin numerolla NN 17/01. Alkuperäiseen kanteluun tehty lisäys toimitettiin maaliskuussa 2001. Sillä välin komissio vastaanotti uuden kantelun, jossa otettiin esille samat seikat kuin ensimmäisessä.

(4) Komissio ilmoitti Ranskalle 10 päivänä heinäkuuta 2002 päivätyllä kirjeellä päätöksestään aloittaa EY:n perustamissopimuksen 88 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu renderointimaksua koskeva menettely.

(5) Komission päätös menettelyn aloittamisesta on julkaistu *Euroopan yhteisön virallisessa lehdessä* [3]. Komissio kehotti muita jäsenvaltioita ja asianomaisia esittämään huomautuksensa kyseisestä toimenpiteestä.

(6) Ranskan viranomaiset toimittivat huomautuksensa 10 päivänä lokakuuta 2002 päivätyllä kirjeellä. Komissio vastaanotti kolmansilta asiapuolilta huomautuksia, jotka lähetettiin Ranskan viranomaisille 11 päivänä helmikuuta 2003; Ranskan viranomaiset puolestaan vastasivat niihin 9 päivänä huhtikuuta 2003 päivätyllä kirjeellä. Ranskan viranomaisilta pyydettiin 14 päivänä heinäkuuta 2004 päivätyllä kirjeellä lisätietoja, jotka viranomaiset lähettivät 23 päivänä syyskuuta 2004 päivätyllä kirjeellä.

[1] EYVL C 226, 21.9.2002, s. 2.
[2] Nro A/97/4309.
[3] Ks. alaviite 1.

(7) Tämä päätös koskee julkisen renderointipalvelun rahoittamista ainoastaan 1 päivän tammikuuta 1997 ja 31 päivän joulukuuta 2002 välisenä aikana; viimeksi mainittu vuosi on tutkintamenettelyn aloittamisvuosi. Julkisen renderointipalvelun rahoittamista 1 päivästä tammikuuta 2003 alkaen käsitellään valtiontuen NN 8/04 yhteydessä.

(8) Renderointimaksu on poistettu käytöstä 1 päivästä tammikuuta 2004 alkaen. Julkisen renderointipalvelun rahoitus varmistetaan vastedes "teurastusmaksulla", jota komissio päätti olla vastustamatta ([1]). Kyseisen asian käsittelyn yhteydessä Ranskan viranomaiset lähettivät komissiolle tietoja, jotka ovat olennaisia myös nyt tarkasteltavana olevassa tapauksessa, erityisesti 29 päivänä joulukuuta 2003 päivätyllä kirjeellä.

II. **KUVAUS**

1. *RENDEROINTIMAKSU*

(9) Renderointimaksu otettiin käyttöön 26 päivänä joulukuuta 1996 annetun eläinten ruhojen ja teurastamojätteiden keruuta ja hävittämistä koskevan Ranskan lain nro 96-1139 1 pykälään perustuvan, yleisen verolain (Code géneral des impôts) 302 a ZD pykälän pohjalta ([2]). Kyseisen säännöksen mukaisesti renderointimaksu tuli voimaan 1 päivänä tammikuuta 1997.

(10) Lailla nro 96-1139 muutetaan Ranskan maaseutua koskevaa Code rural -lain 264 pykälää, jossa säädetään seuraavaa: "Ihmisten ja eläinten ravinnoksi kelpaamattomien eläinten ruhojen sekä teurasjätteiden keruu ja hävittäminen ovat valtion toimivaltaan kuuluvia julkisen palvelun tehtäviä".

(11) Maaseutulain 271 pykälässä, joka on niin ikään muutettu edellä mainitulla lailla, säädetään sitä vastoin seuraavaa: "Muiden kuin 264 pykälässä tarkoitettujen, eläinlääkärin määräyksestä hävitettävien teurasjätteiden ja sellaisten eläinperäisten jätteiden hävittäminen, jotka tulevat teurastamoista tai rehuja ja eläinperäisiä elintarvikkeita käsittelevistä tai valmistavista laitoksista, ei kuulu julkisen renderointipalvelun piiriin. Niiden hävittäminen on yksinomaan kyseisten teurastamoiden ja laitosten vastuulla. Ellei niitä ole hyväksytty tai rekisteröity tähän tehtävään, niiden on uskottava tällaisen materiaalin käsittely viranomaisten asianmukaisesti hyväksymille tai rekisteröimille laitoksille."

(12) Julkisen palvelun piiriin kuuluva keruu koskee Ranskan alueella kuolleita eläimiä ja erityisesti Ranskan teurastamoissa tapettuja, ihmisravinnoksi kelpaamattomia eläimiä. Ruhoja kerätään vain silloin, kun kyse on vähintään 40 kilogramman painoisista eläimistä tai eristä. Laissa säädetään nimenomaisesti, että renderointimaksulla rahoitettua julkista renderointipalvelua ei saa tarjota henkilöille, joiden omistuksessa tai hallussa on eläimen ruho ja jotka "voivat" toimittaa sen valtuutetulle henkilölle mutta joilla ei ole siihen kuitenkaan velvollisuutta (maaseutulain 265 II pykälä). Julkisen palvelun piiriin eivät kuulu myöskään yksityisten henkilöiden hallussa olevat seuraeläinten ruhot. Tämä kieltosäännös on johtanut yksityishenkilöiden rahoittamaan renderointitoimintaan.

(13) Prefektit valitsevat renderointipalvelujen tarjonnasta vastaavat yksityiset yritykset tarjouskilpailumenettelyjen perusteella, joiden edellytykset määritellään maaseutulaissa. Tarjouseritelmissä määritellään tarjouskilpailun voittajan tehtäväksi uskotuista toimista maksettavat korvaukset, joista suljetaan pois julkisen palvelun käyttäjiltä perittävät korvaukset. Näin ollen julkisesta renderointipalvelusta vastaavien yritysten on tarjottava käyttäjille (lähinnä karjankasvattajille ja teurastamoille) ilmaiseksi keruu- ja hävittämispalvelujaan, joista ne saavat korvauksen yksinomaan valtiolta (maaseutulain 264-2 pykälä).

(14) Renderointimaksu koskee lihan ja muiden eriteltyjen tuotteiden ostoa kaikkien näitä tuotteita vähittäismyynnissä myyvien henkilöiden toimesta.

(15) Maksu peritään periaatteessa kaikilta vähittäismyyntiä harjoittavilta henkilöiltä. Sen määräytymisperusteena on seuraavien, alkuperältään kaikenlaisten tuotteiden ostoarvo ilman alv:tä:

— tuore tai kypsennetty, jäähdytetty tai jäädytetty siipikarjan- ja kaninliha, riistan liha, naudan-, lampaan-, vuohen-, sian-, hevosen- ja aasinliha sekä näiden risteytysten liha ja näiden eläinten muut osat,

— suolaliha, makkaravalmisteet, sianihra, lihasäilykkeet ja sisäelinjalosteet,

— lihasta ja muista eläimenosista valmistetut rehut.

Maksusta vapautetaan yritykset, joiden liikevaihto on edellisenä kalenterivuonna alle 2 500 000 Ranskan frangia (FRF) ([3]) (381 122 euroa) ilman alv:tä. Ilman alv:tä vahvistetuksi maksuprosentiksi vahvistettiin 0,5 prosenttia 125 000 Ranskan frangin (19 056 euroa) suuruisiin kuukausittaisiin ostoeriin asti ja 0,9 prosenttia 125 000 Ranskan frangia ylittävien ostoerien osalta. Myöhemmin maksuprosentti nostettiin 2,1 ja 3,9 prosenttiin (ks. johdanto-osan 18 kappale).

([1]) Valtiontuki nro N 515/03, Ranskan viranomaisille osoitettu kirje nro K(2004) 936 lopull., 30.3.2004.

([2]) Ranskan tasavallan virallinen lehti nro 301, 27.12.1996, s. 19184.

([3]) 1 FRF = 0,15 euroa.

(16) Alun perin eli 1 päivästä tammikuuta 1997 lähtien maksusta saatavat tulot siirrettiin tätä varten perustettuun rahastoon, jonka tavoitteena oli rahoittaa ihmisten ja eläinten ravinnoksi kelpaamattomien eläinten ruhojen ja teurasjätteiden keruu- ja hävittämispalveluun sisältyvät toimet, jotka määritellään maaseutulain 264 pykälässä julkisen palvelun tehtäväksi. Rahastoa hoiti kansallinen maatilarakenteiden kunnostuskeskus (CNASEA).

(17) Taloudellisia ja rahoituksellisia säännöksiä koskevan, 2 päivänä heinäkuuta 1998 annetun lain nro 98-546 ([1]) mukaisesti samoille toimijoille määrättiin 1 päivän heinäkuuta 1998 ja 31 päivän joulukuuta 1998 väliseksi ajaksi lisämaksu, jonka tarkoituksena oli rahoittaa sellaisen nisäkkäistä saatavan jauhon hävittäminen, joka ei ole BSE-tautia aiheuttavien tekijöiden inaktivointia koskevien yhteisön sääntöjen mukaista, ja varsinkin osto-, kuljetus-, varastointi- ja käsittelykulut. Yritykset, joiden liikevaihto oli edellisenä kalenterivuonna alle 3 500 000 Ranskan frangia (533 571 euroa) ilman alv:tä, vapautettiin tästä lisämaksusta. Ilman alv:tä vahvistetuksi maksuprosentiksi vahvistettiin 0,3 prosenttia 125 000 Ranskan frangin (19 056 euroa) suuruisiin kuukausittaisiin ostoeriin asti ja 0,5 prosenttia 125 000 Ranskan frangia ylittävien ostoerien osalta.

(18) Vuoden 2000 lisätalousarviota korjaavan lain (30. joulukuuta 2000 annettu laki nro 2000-1353) ([2]) 35 pykälällä tehtiin renderointimaksun rakenteeseen muutoksia, jotka tulivat voimaan 1 päivänä tammikuuta 2001. Näiden muutosten tarkoituksena oli torjua BSE-kriisin vaikutuksia ja siitä aiheutuvia lisäkuluja. Näin ollen maksu laajennettiin koskemaan myös ”muita eläinperäisiä tuotteita”. Vahvistettu maksuprosentti on nyt 2,1 prosenttia 125 000 Ranskan frangin (19 056 euroa) suuruisiin kuukausittaisiin ostoeriin asti ja 3,9 prosenttia tämän ylittävien ostoerien osalta. Lisäksi kaikki yritykset, joiden liikevaihto oli edellisenä kalenterivuonna alle 5 000 000 Ranskan frangia (762 245 euroa) ilman alv:tä, on vapautettu maksun suorittamisesta. Maksuista kertyvät tulot on 31 päivästä joulukuuta 2000 alkaen siirretty suoraan valtion yleiseen talousarvioon eikä enää 16 kappaleessa mainittuun rahastoon.

(19) Kyseisellä renderointimaksun korotuksella oli tarkoitus vastata erityisesti tarpeeseen hävittää ihmisten ja eläinten ravinnoksi kelpaamattomien eläinten ruhojen ja teurasjätteiden – joiden määrä on BSE-kriisin seurauksena epäilemättä suurempi kuin aiemmin – tai lihaluujauhojen tai muiden tuotteiden valmistukseen aikaisemmin käytettyjen ruhojen osien lisäksi myös lihaluujauhot, joiden käyttö kiellettiin väliaikaisesti tarttuvia spongiformisia enkefalopatioita ja eläinperäisten proteiinien käyttöä ruokinnassa koskevista tietyistä suojatoimenpiteistä 4 päivänä joulukuuta 2000 tehdyllä neuvoston päätöksellä 2000/766/EY ([3]).

2. *KOMISSION PERUSTELUT TUTKINTAMENETTELYN ALOITTAMISELLE*

2.1 TUEN OLEMASSAOLO

(20) Perustamissopimuksen 86 artiklan 2 kohdassa määrätään, että yrityksiin, jotka tuottavat yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja sovelletaan perustamissopimuksen määräyksiä ja varsinkin kilpailusääntöjä siltä osin kuin ne eivät oikeudellisesti tai tosiasiallisesti estä yrityksiä hoitamasta niille uskottuja erityistehtäviä. Kaupan kehitykseen ei saa vaikuttaa tavalla, joka olisi ristiriidassa yhteisön etujen kanssa.

(21) Ranskan viranomaiset katsovat, että rahoitetut toimet kuuluvat yleisen edun mukaisiin toimiin. Komissiolla ei ole periaatteessa ollut mitään sitä julkisen palvelun tarkoitusta vastaan, jonka kyseiset viranomaiset ovat halunneet osoittaa tälle palvelulle. Tämä päätös voitaisiin itse asiassa perustella kansanterveyteen ja ympäristönsuojeluun liittyvillä seikoilla. Komissio pyysi kuitenkin Ranskan viranomaisia esittämään yksityiskohtaisesti kaikki toimet, jotka on rahoitettu renderointimaksulla, jotta komissio voisi saada käsityksen toimien laajuudesta. Vaikutti itse asiassa siltä, että toimet, joista ei ole säädetty laissa nro 96-1139, kuten myyntikiellossa olevien lihaluujauhojen tuhoaminen, rahoitettaisiin niin ikään kyseisillä maksuilla.

(22) Euroopan yhteisöjen tuomioistuin on antanut tuomion ([4]), jonka mukaan perustamissopimuksen 86 artiklan 2 kohtaa pitää tulkita siten, että se ei kata sellaista valtiontukea, josta yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja tuottavat yritykset hyötyvät, siltä osin kuin tämä etu ylittää julkisen palvelun lisäkustannusten määrän. Yhteisöjen tuomioistuimessa oli tätä asiaa koskevan tutkintamenettelyn aloittamisen aikaan vireillä useita riita-asioita, joissa pyrittiin selvittämään, olisiko jokin toimenpide luokiteltava perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuksi tueksi, jos se etu, jonka tietyt yritykset kyseisestä toimenpiteestä saavat, ei ylitä niitä lisäkustannuksia, jotka ne joutuvat kantamaan täyttääkseen kansallisessa lainsäädännössä niille asetetut julkiseen palveluun liittyvät velvoitteensa. Komission mielestä tämän vuoksi oli ensiksi määriteltävä, voidaanko renderointiyrityksille myönnettyjä julkisia tukia pitää julkisen palvelun rahoittamisena. Sen jälkeen olisi selvitettävä, olivatko nämä tuet suuremmat kuin kustannukset, jotka kyseiset yritykset maksoivat tällaisten toimien toteuttamiseksi.

([1]) Ranskan tasavallan virallinen lehti nro 152, 3.7.1998, s. 10127.

([2]) Ranskan tasavallan virallinen lehti nro 303, 31.12.2000, s. 21177.

([3]) EYVL L 306, 7.12.2000, s. 32. Päätös kumottu komission asetuksella (EY) N:o 1234/2003 (EUVL L 173, 11.7.2003, s. 6).

([4]) Yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-53/2000, Ferring, 22. marraskuuta 2001 antama tuomio, Kok. s. 9067.

(23) Komissio ei ollut kuitenkaan tutkintamenettelyn aloittamisvaiheessa saanut käyttöönsä kaikkia tarvitsemiaan tietoja voidakseen määritellä, oliko kaikkia julkisen palvelun käyttöönottamiseksi tarvittavia kriteerejä noudatettu. Pystyäkseen esittämään mielipiteensä niiden tarjouskilpailumenettelyjen luonteesta, joita oli käytetty tarkasteltavana olevassa asiassa renderointiyritysten valitsemiseksi, komissio pyysi Ranskan viranomaisia toimittamaan sille kaikki mainittujen tarjouskilpailujen toteuttamiseen liittyvät tiedot, joiden perusteella komissio voi selvittää, oliko näissä menettelyissä noudatettu asianmukaisia sääntöjä ja erityisesti julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta 18 päivänä kesäkuuta 1992 annetun neuvoston direktiivin 92/50/ETY [1] säännöksiä Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen asiaa koskevan oikeuskäytännön [2] valossa.

(24) Komissio halusi saada myös tietoja erityisesti tukien näihin yrityksiin kohdistuvista vaikutuksista sekä todisteet siitä, että kyseisiä tukia ei ole käytetty muuhun kuin yleisen hyödyn nimissä suoritettujen tehtävien lisäkustannusten rahoittamiseen, ilman että varoja on voitu ohjata muuhun kilpailutoimintaan, johon nämä yritykset saattaisivat ryhtyä. Komissio myönsi, että julkinen renderointipalvelu voi olla yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvää palvelua, ja se katsoi, että tutkintamenettelyn aloittamisen vaiheessa oli selvittämättä joitakin seikkoja, jotka koskevat niitä vaikutuksia, joita tuella oli ollut palvelun suoriin edunsaajiin, sekä tapaa, jolla itse palvelu oli rahoitettu.

(25) Menettelyä aloitettaessa maatalousalan valtiontukea koskevien yhteisön suuntaviivojen [3], jäljempänä "maatalouden suuntaviivat", 5.6.2 kohta antoi mahdollisuuden arvioida tapauskohtaisesti maatalousalan hyväksi myönnettävät tuet, kuten maatalousjätteiden keruuta, talteenottoa ja pakkaamista varten myönnettävät tuet. Tämä oli toteutettava perustamissopimuksessa esitettyjen periaatteiden ja ympäristönsuojelulle suunnattavaa valtiontukea koskevien yhteisön suuntaviivojen [4] mukaisesti. Mainituissa suuntaviivoissa todetaan, että silloin kun kyseiset tuet osoittautuvat välttämättömiksi, ne on rajoitettava yksinomaan ylimääräisten tuotantokustannusten korvaamiseen kyseessä olevien tuotteiden tai palvelujen markkinahintaan verrattuna. Tukien on myös oltava tilapäisiä ja periaatteessa asteittain alenevia niin, että ne tarjoavat kannustimen, jonka avulla hintojen totuudenmukaisuuden periaatetta noudatetaan kohtuullisessa määräajassa. Tältä osin komissio tukeutui myös maatalouden suuntaviivojen eläintautien torjuntaa koskevaan kohtaan 11.4.5.

(26) Tuensaajina olleet maatilat ja teurastamot eivät kuitenkaan näyttäneet Ranskassa osallistuvan lainkaan kyseisestä palvelusta aiheutuviin kustannuksiin. Näin ollen komissio oli sitä mieltä, että tuki ei voinut täyttää yhteisön sääntöjen mukaisia edellytyksiä. Se epäili siis sellaisten tukien yhteismarkkinoille soveltuvuutta, joilla kevennetään maatiloille ja teurastamoille eläinten ruhojen ja teurasjätteiden keruusta ja tuhoamisesta aiheutuvaa kustannustaakkaa.

(27) Vaikutti siltä, että ranskalaisen järjestelmän mukaiset tuensaajina olleet maatilat ja teurastamot eivät osallistuneet lainkaan eläinten ruhojen käsittelystä syntyneisiin kustannuksiin. Vaikutti lisäksi siltä, että tämä maksuton palvelu oli pysyvä eikä asteittain aleneva. Valtiontuen NN 76/2000 [5] yhteydessä komissio oli ollut sitä mieltä, että koska kyse on ruhojen hävittämistä varten maksettavasta tuesta, hävittämisestä on se hyöty, että se tekee lopun maanviljelijöiden tavasta polttaa, kaivaa maahan tai hylätä voimakkaasti saastuttavat ja ympäristön ja terveyden kannalta haitalliset ruhot. Komissio on lisäksi muistuttanut, että se ei myönnä sellaisia toimintatukia, jotka keventävät yritysten itsensä aiheuttamasta saastumisesta tai haitasta aiheutuvia kustannuksia. Komissio on pannut merkille, että tätä periaatetta koskevia poikkeuksia on jo myönnetty erityisesti jätehuoltoa varten. Komissiolla ei tätä asiaa koskevaa tutkintamenettelyä aloittaessaan ollut käytössään tietoja, jotka olisivat osoittaneet, että tällainen pysyvä eikä asteittain aleneva tuki ruhojen keruusta ja lisäkäsittelystä syntyvien kustannusten kattamiseksi olisi tarpeen ja näin ollen perusteltavissa erityisesti tiettyjen tautien torjuntaa ja/tai ihmisten terveyden suojelua koskevan yleisen ohjelman puitteissa. Lisäksi komissio pani merkille, että Ranskan lainsäädäntöä, jossa määrätään velvoitteesta hävittää ruhot, ei sovellettu kaikkiin maanviljelijöihin.

[1] EYVL L 209, 24.7.1992, s. 1. Direktiivi kumottu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2004/18/EY (EUVL L 134, 30.4.2004, s. 114).

[2] Erityisesti yhteisöjen tuomioistuimen 7. joulukuuta 2000 asiassa C-324/98, Telaustria Verlags GmbH ja Telefonadress GmbH v. Telekom Austria AG, antama tuomio, Kok. s. I-10745.

[3] EUVL C 28, 1.2.2000, s. 2.

[4] EYVL C 72, 10.3.1994, s. 3: tuen täytäntöönpanon yhteydessä; kyseiset suuntaviivat korvattiin myöhemmin uusilla (EYVL C 37, 3.2.2001, s. 3).

[5] Komission 4. lokakuuta 2000 asiassa NN 76/2000 tekemä päätös – Toimenpiteet karjankasvatuksen edistämiseksi sekä maidon ja maitotuotteiden laadun ja hygienian parantamiseksi (EYVL C 334, 25.11.2000, s. 4).

(28) Teurastamoissa ihmisravinnoksi soveltumattomiksi todettujen lihojen ja muiden eläimenosien osalta komissio salli menettelyä aloittaessaan erittäin tarkkaan määritellyissä tilanteissa sen, että valtio ottaa hoidettavakseen sataprosenttisesti tietyt kulut, joista tuottajat tavallisesti huolehtivat. Komissio oli tuolloin sitä mieltä, että tuet, joita maksetaan renderointipalvelua varten sellaisten eläinperäisten jätteiden osalta, joiden on todettu olevan ravinnoksi sopimattomia, saattaisivat täyttää maatalouden suuntaviivojen kohdassa 11.4.5 esitetyt ehdot, ja niiden kohdalla voitaisiin hyväksyä perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukainen poikkeus. Tämän poikkeuksen soveltamiseksi komissio pyysi kuitenkin Ranskan viranomaisia todistamaan jokaisen palveluun kuuluvan eläinlajin osalta, että kyse oli aina jätteistä, jotka olivat peräisin sairaista eläimistä tai eläimistä, joiden hävittämisellä oli tarkoitus ehkäistä jonkin eläintaudin leviäminen. Tämä koski myös 1 päivän heinäkuuta 1998 ja 31 päivän joulukuuta 1998 väliseksi ajaksi määrättyä lisämaksua.

(29) Maksusta vapautettujen markkinointiyritysten osalta komissiolla oli tutkintamenettelyä aloittaessaan syytä uskoa, että tuki kuului suuntaviivojen kohdan 3.5 soveltamisalaan. Kyseisessä kohdassa määrätään, että tukitoimenpiteeseen on aina sisällyttävä jokin kannustava piirre tai siinä on edellytettävä tuensaajalta jonkinlaista vastasuoritusta, jotta sitä voitaisiin pitää yhteismarkkinoille soveltuvana. Tässä tapauksessa maksusta vapautuksessa vaikutti olevan kyse kustannusten keventämisestä, mihin ei sisältynyt minkäänlaisia kannustavia piirteitä eikä vastasuoritusta tuensaajalta. Tutkintamenettelyn aloittamisen vaiheessa ei ollut siis todistettu vapautuksen yhteensopivuutta kilpailusääntöjen kanssa.

(30) Lihaluujauhojen tuhoamisen suhteen komissio ei tutkintamenettelyä aloittaessaan pystynyt ottamaan kantaa mainitun tuhoamisen rahoituksen soveltuvuuteen yhteismarkkinoille, koska sillä ei ollut täsmällisiä tietoja tuen kohteena olleesta tuotetyypistä eikä varsinkaan siitä, oliko tätä tukea maksettu yhteisön joulukuussa 2000 asettaman kiellon jälkeen tuotetuille jauhoille. Komissio ei ollut myöskään tietoinen siitä, maksettiinko mainitun tuhoamisen yhteydessä liiallisia korvauksia joko jauhojen omistajille tai niiden tuhoamisesta vastanneille yrityksille. Komissio pyysi Ranskan viranomaisia täsmentämään tuotetyypin, jonka osalta tukea maksettiin, ilmoittamalla näiden tuotteiden tuotantopäivän, ja toimittamaan kaikki tiedot, joilla osoitetaan, miten liiallisilta korvauksilta vältyttiin.

2.2 TUKIEN RAHOITTAMINEN

(31) Ennen 31 päivää joulukuuta 2000 julkista renderointipalvelua rahoitettiin lihan ja lihatuotteiden vähittäiskauppiailta perittävän veronluonteisen maksun avulla. Tästä maksusta saatavat tulot siirrettiin maksujen hallinnoinnista vastaavaan rahastoon. Komissio muistutti olevansa tavallisesti sitä mieltä, että valtiontuen rahoittaminen pakollisten maksujen kautta voi vaikuttaa tukeen niin, että se suojaa yrityksiä enemmän kuin tuella varsinaisesti on tarkoitus tehdä, ja että näin ollen tukea ei voida rahoittaa sellaisilla veronluonteisilla maksuilla, jotka rasittavat myös muista jäsenvaltioista tuotuja tuotteita. Komissio oli tutkintamenettelyä aloittaessaan sitä mieltä, että summa, joka saadaan soveltamalla maksua muiden jäsenvaltioiden tuomiin tuotteisiin julkisen renderointipalvelun rahoittamiseksi, saattaa olla ristiriidassa kilpailusääntöjen kanssa, ja näin ollen tällä tavoin rahoitettu valtiontuki saattaa olla yhtä lailla ristiriidassa EY:n perustamissopimuksen kanssa.

(32) Maksuista saatavat tulot on 1 päivästä tammikuuta 2001 alkaen siirretty suoraan valtion yleiseen talousarvioon. Komissio muistutti käytäntönsä pohjalta katsovansa, että yleisesti ottaen sen vuoksi, että maksusta saatavat tulot sisällytetään kansalliseen talousarviojärjestelmään, on mahdotonta näyttää toteen, onko kyseisen maksun ja valtion tarjoaman ja rahoittaman tietyn palvelun rahoittamisen välillä yhteyttä. Näin ollen enää ei näyttäisi olevan mahdollista vahvistaa, että jollakin maksulla on muita tuotteita syrjivä vaikutus, koska maksusta saatavat tulot sekoittuisivat valtion muiden tulojen kanssa ilman, että tukien maksamista voidaan suoraan panna valtion tiliin.

(33) Komissio epäili kuitenkin suuresti sitä, etteikö varoilla ja niiden käytöllä olisi minkäänlaista yhteyttä. Niinpä vaikuttaa siltä, että sen jälkeen, kun maksuista saatavat tulot on sisällytetty talousarvioon, ne sidotaan tiettyyn maatalousministeriön lukuun, josta ne sitten siirretään renderointipalvelun varainhoidosta vastaavan CNASEA:n budjettiin [1]. Maksusta saatavat tulot ja palvelun rahoittamiseen myönnetty määrä ovat sitä paitsi lähes yhtä suuret.

(34) Euroopan yhteisöjen tuomioistuin muistutti, että maksujärjestelmän ja tuen välinen mahdollinen yhteys vaikeuttaisi pahasti sen arvioimista, onko tuki EY:n perustamissopimuksen mukainen. Tuomioistuin täsmentää, että mikäli ilmenee vakavia vaikeuksia arvioida jonkin kansallisen toimenpiteen yhteensoveltuvuutta EY:n perustamissopimuksen määräysten kanssa, perustamissopimuksen 88 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn aloittaminen on ainoa keino, jonka avulla komissio pystyy arvioimaan kyseisten säännösten suhteen nostetuissa kanteissa esille tulevia seikkoja [2].

[1] Talousarviota koskeva yhteiskertomus vuodeksi 2000, asiakirja N:o 2775, osa II.

[2] Yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-204/97, Portugali v. komissio, 3. toukokuuta 2001 antama tuomio, Kok. s. I-3175.

(35) Komissio ei pystynyt tutkintamenettelyä aloittaessaan esittämään kantaansa järjestelmän yhteensoveltuvuudesta perustamissopimuksen kanssa erityisesti sen vuoksi, että järjestelmä syrjii mahdollisesti muista jäsenvaltioista tuotuja tuotteita, joita kyseinen maksu yhtä lailla koskee.

(36) Komissio on huomauttanut, että mikäli valtiontuen rahoitusta pidettäisiin yhteensopimattomana kilpailusääntöjen kanssa, näin rahoitettujen tukien täytyisi yhtä lailla katsoa olevan soveltumattomia siltä osin kuin rahoitus tapahtuu sääntöjenvastaisesti. Tuen rahoittamisen sääntöjenmukaisuus on itse asiassa välttämätön edellytys sille, että tuen voidaan ilmoittaa olevan yhteismarkkinoille soveltuva.

2.3 PERUSTAMISSOPIMUKSEN 86 ARTIKLAN 2 KOHTA

(37) Komissio totesi lisäksi, että kaikkien kilpailusääntöjen rikkomisten, jotka voidaan perustella EY:n perustamissopimuksen 86 artiklan 2 kohdan pohjalta, on rajoituttava yksinomaan niihin toimiin, jotka ovat välttämättömiä yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin harjoitettavan palvelun toiminnalle. Komissio ei kuitenkaan tutkintamenettelyä aloittaessaan nähnyt, millä tavoin se, että renderointijärjestelmästä ei koidu karjankasvattajille ja teurastamoille kustannuksia, oli välttämätöntä järjestelmän ja yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin harjoitettavan palvelun moitteettoman toiminnan kannalta. Komissio ei myöskään ymmärtänyt, miksi teurasjätteiden käsittelypalvelun moitteeton toiminta edellytti mahdollisia toimintatukia sellaisten yritysten hyväksi, jotka eivät joudu maksamaan maksua, tai renderointiyritysten hyväksi niiden mahdollisten maksujen osalta, jotka ylittävät renderointipalvelun hoitamisesta aiheutuvat nettokulut. Se ei myöskään ymmärtänyt, miksi oli välttämätöntä soveltaa maksua muista jäsenvaltioista peräisin oleviin tuotteisiin.

(38) Komissio ei voinut menettelyn aloittamisen yhteydessä sulkea pois sitä mahdollisuutta, että kaikki Ranskan renderointijärjestelmän organisoinnista aiheutuvat seuraukset ovat voineet vaikuttaa jäsenvaltioiden välisen kaupan kehittymiseen yhteisön etuja vahingoittavalla tavalla, mistä seuraa, että EY:n perustamissopimuksen 86 artiklan 2 kohtaa ei voida soveltaa. Kuten edellä todetaan, nämä seuraukset ovat voineet koskea sekä lihoilla käytävää kauppaa että teurastamoiden palveluja.

3. *MUUT OLENNAISET TIEDOT*

(39) Kuten edellä 2 kappaleessa todetaan, komissio antoi 18 päivänä syyskuuta 2000 perustellun lausunnon renderointimaksusta. Komissio totesi lausunnossaan, että renderointimaksun järjestelmä oli perustamissopimuksen 90 artiklan vastainen syrjivä verotoimenpide, koska sitä sovellettiin muista jäsenvaltioista tuleviin lihoihin huolimatta siitä, että mainitusta maksusta saatavilla tuloilla rahoitetusta julkisesta renderointipalvelusta pääsivät nauttimaan ainoastaan Ranskan lihantuottajat.

(40) Lyonin ylempi hallinto-oikeus on lisäksi esittänyt perustamissopimuksen 234 artiklan mukaisesti yhteisöjen tuomioistuimelle ennakkoratkaisukysymyksen, joka koskee perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdan tulkintaa [1] renderointimaksun suhteen. Tuomioistuin antoi asiassa tuomionsa 20 päivänä marraskuuta 2003, jäljempänä ”GEMO-asia”.

(41) Lyonin ylempi hallinto-oikeus pyysi GEMO-asian yhteydessä yhteisöjen tuomioistuimelta ennakkoratkaisun kysymykseen, kuuluuko Ranskan yleisen verolain 302 ZD pykälässä säädetty lihanostosta perittävä maksu järjestelyyn, jota voidaan pitää perustamissopimuksen 87 artiklassa tarkoitettuna tukena.

(42) Tuomioistuin vastasi, että eläinten ruhojen ja teurasjätteiden keruu- ja hävittämistoiminta, josta Ranskan karjankasvattajat ja teurastamot hyötyvät, kuuluu valtion vastuulle. Tuomioistuin päätyi siihen, että perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että järjestelmää, jolla tarjotaan karjankasvattajille ja teurastamoille maksuttomia teurasjätteiden keruu- ja hävittämispalveluja, on pidettävä valtiontukena.

III. **KOLMANSIEN ESITTÄMÄT HUOMAUTUKSET**

(43) Osapuolet, joita asia koskee, ovat esittäneet jäljempänä olevat huomautukset, jotka on toimitettu Ranskalle 11 päivänä helmikuuta 2003.

1. *ERÄIDEN ASIAAN LIITTYVIEN YRITYSTEN ESITTÄMÄT HUOMAUTUKSET*

(44) Seuraavat huomautukset esittäneet yritykset ovat pyytäneet luottamuksellista käsittelyä. Esitettyjä perusteluja tarkasteltuaan komissio katsoi, että yritysten pyyntöä olisi aiheellista noudattaa.

(45) Yritykset katsovat, että renderointimaksu on perustamissopimuksen 87 artiklan mukaista tukea, joka hyödyttää erityisesti karjankasvattajia ja teurastamoita. Perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdan nojalla renderointimaksu, josta karjankasvattajat ja teurastamot vapautetaan, tarjoaa ”joillekin yrityksille” taloudellista etua, joka vaikuttaa ”jäsenvaltioiden väliseen kauppaan” ja ”vääristää kilpailua” siinä mielessä, että se alentaa Ranskan lihan vientiin liittyviä kustannuksia ja rasittaa lihan tuontia vaarallisten eläintuotteiden hävittämisestä aiheutuvilla kustannuksilla, jotka tuonnissa on maksettava jo lihan alkuperämaassa.

[1] Yhteisöjen tuomioistuimen 20. marraskuuta 2003 asiassa C-126/01, valtiovarainministeriö v. GEMO SA, antama tuomio, ei vielä julkaistu kokoelmassa.

(46) Toimenpiteen katsotaan olevan laiton myös siitä syystä, että sitä ei ole annettu komissiolle tiedoksi. Vaikka toimenpiteen yhteismarkkinoille soveltuvuutta koskeva komission lopullinen päätös olisi myönteinen, se ei merkitse, että täytäntöönpanosäännökset, jotka olivat pätemättömiä, koska ne oli annettu noudattamatta perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua kieltoa, laillistettaisiin jälkeenpäin. Tämän vuoksi tuki ei sovellu yhteismarkkinoille.

(47) Renderointipalvelun ei pitäisi myöskään kuulua perustamissopimuksen 86 artiklan 2 kohdan säännösten soveltamisalaan. Jos renderointipalvelu on siis rahoitettava, kyseistä rahoitusta ei ole välttämätöntä toteuttaa yhteismarkkinoille soveltumattomalla tuella. Rahoitus voitaisiin mainiosti hoitaa palvelun käyttäjien suorittamalla maksulla, joka heijastuisi kuluttajan maksamaan lihan hintaan. Maksu aiheuttaa lisäksi nykyisellään syrjintää kansallisten tuotteiden ja vastaavien tuontituotteiden välille, ja tämä syrjintä voi vaikuttaa kaupan kehittymiseen yhteisön etuja vahingoittavalla tavalla. Yritykset katsovat, että tämä on perustamissopimuksen 86 artiklan 2 kohdan vastaista.

2. *ELINTARVIKEVALMISTEITA TUOTTAVIEN YRITYSTEN JÄRJESTÖN (ADEPALE) ESITTÄMÄT HUOMAUTUKSET*

(48) ADEPALE toteaa, että maksun käyttöönotto perustui BSE-taudista seuranneisiin, nautaeläinten ruhojen hävittämiseen liittyviin vakaviin ongelmiin. Suurin osa ruhoista, jotka jouduttiin tuhoamaan, kuului kuitenkin maitokarjaan, josta menee lihantuotantoon vain marginaalinen osuus. Näin ollen ADEPALE arvioi, että maksun ”lihaa” koskevaa erityistä soveltamisalaa ja maitotuotteille myönnettyä täydellistä vapautusta ei voida hyväksyä. Yleisemmin voidaan todeta, että jos hävitettäviä ruhoja tuottavilta aloilta on syytä periä maksuja, se on ainakin tehtävä syrjimättömällä tavalla; samaa perustelua olisi sovellettava myös munavalmisteisiin.

(49) Kun maksua sovelletaan sellaisten lihatuotteiden arvoon, joissa lihan osuus on vähintään 10 painoprosenttia, maksua peritään valmisruokien erilaisista ja vaihtelevista osatekijöistä, joita voivat olla kasvituotteet, pakkaukset ja erityisesti valmisruokia valmistavien yritysten kiinteät kustannukset ja työvoimakulut. ADEPALE ei hyväksy Ranskan viranomaisten valitsemaa 10 prosentin kynnystä vaan katsoo, että lihatuote on sellainen tuote, jonka painosta suurin osa muodostuu lihasta.

(50) Lisäksi ADEPALE toteaa, että käytännössä kyseessä on kulutukseen kohdistuva vero, joka korottaa syrjivällä tavalla kuluttajilta tietyistä tuotteista perittäviä myyntihintoja. Tästä seuraa, että yli 10 prosenttia lihaa sisältävien tuotteiden kilpailukyky eroaa merkittävästi kaikkien muiden elintarvikkeiden eli maitotuotteiden, munavalmisteiden, kasvituotteiden ja lihaa alle 10 prosenttia sisältävien valmisruokien kilpailukyvystä.

(51) Lopuksi ADEPALE toteaa, että jos maksun tavoitteena on kansanterveyden turvaaminen, terveystilanteen seurannan rahoittamisesta säädetään periaatteessa direktiivin 85/73/ETY muuttamisesta ja kodifioinnista elävien eläinten ja tiettyjen eläintuotteiden eläinlääkärintarkastusten ja -valvonnan rahoittamisen varmistamiseksi sekä direktiivien 90/675/ETY ja 91/496/ETY muuttamisesta 26 päivänä kesäkuuta 1996 annetussa neuvoston direktiivissä 96/43/EY [1] ja säädöksissä, jotka on annettu sen saattamiseksi osaksi Ranskan lainsäädäntöä.

3. *KAUPPA- JA JAKELUALAN YRITYSTEN LIITON (FCD) ESITTÄMÄT HUOMAUTUKSET*

(52) FCD oli jo aiemmin sitä mieltä, että tuki tarjoaa kaksinkertaisen edun: se rajoittaa sitä yrittäjän riskiä, jonka renderointiyritykset joutuvat tavallisesti ottamaan, ja se poistaa myös sellaiset kustannukset, jotka tavallisesti rasittavat karjankasvattajien ja teurastamoiden budjettia ruhojen ja teurasjätteiden tuottajina.

(53) FCD korostaa nykyisellään erityisesti sitä seikkaa, että renderointipalvelun rahoittamista koskeva Ranskan järjestelmä on yhteensopimaton perustamissopimuksen 86 artiklan 2 kohdan kanssa, mikä johtuu siitä, että käytössä ei ole tyydyttäviä toimenpiteitä, joilla varmistettaisiin tehokas kilpailuttaminen renderointia koskevia julkisia palveluhankintoja koskevia sopimuksia tehtäessä, sekä siitä, että kyseisen palvelun rahoittamiseen myönnetään tarpeettoman suurta tukea.

(54) FCD huomauttaa niin ikään, että julkiset varat, joita renderoinnista vastaaville Ranskan toimijoille on myönnetty, suunnattiin paitsi laissa määritellyn julkisen renderointipalvelun rahoittamiseen myös lain soveltamisalaan kuulumattomien muiden toimien rahoittamiseen. Näistä toimista voidaan mainita niin joulukuussa 2000 asetetun yhteisön kiellon jälkeen kuin sitä ennen tuotettujen lihaluujauhojen hävittäminen, jota varten renderoinnista vastaaville toimijoille on FCD:n mukaan myönnetty kiireellisesti ja ilman tarjouskilpailua 205 miljoonaa euroa.

[1] EYVL L 162, 1.7.1996, s. 1.

(55) FCD ilmoittaa, että vuodesta 2002 alkaen on käytössä ollut uusi lainvastainen valtiontuki, jota rahoitetaan lihanostosta perittävällä maksulla ja myönnetään pienille lihakaupoille, jotka huolehtivat itse yli 12 kuukauden ikäisistä naudoista saatavien, selkäytimeen suorassa yhteydessä olevien selkärangan luiden hävittämisestä. Tämän tuen suuruus on 20 miljoonaa euroa.

4. *ESPANJAN ESITTÄMÄT HUOMAUTUKSET*

(56) Espanja huomauttaa, että järjestelmä syrjii muista maista tuotavaa lihaa ja lihatuotteita, koska kyseisten maiden on suoritettava maksu saamatta siitä minkäänlaista korvausta, sillä maksusta saatavat tulot hyödyttävät ainoastaan Ranskan karjankasvattajia ja teurastamoita.

(57) Tätä ongelmaa on Espanjassa pahentanut se, että siellä kaikki kansalliset tukijärjestelmät on lakkautettu 1 päivästä tammikuuta 2002 sekä se, että kaikki teurasjätteiden hävittämisestä aiheutuvat kustannukset sisältyvät jo vientituotteiden hintaan. Myös maatiloilla kuolleista eläimistä maksettavat tuet on lakkautettu mainitusta päivämäärästä alkaen, ja kasvattajille niistä mahdollisesti aiheutuvat menot kattaa vakuutus.

IV. **RANSKAN ESITTÄMÄT HUOMAUTUKSET**

(58) Ranskan viranomaiset esittivät 10 päivänä lokakuuta 2002 päivätyllä kirjeellä huomautuksensa komission päätöksestä aloittaa perustamissopimuksen 88 artiklan 2 kohdan mukainen menettely, joka koskee tarkasteltavana olevaa tukea. Lisätietoja lähetettiin komission pyynnöstä 23 päivänä syyskuuta 2004 päivätyllä kirjeellä.

(59) Ranskan viranomaiset katsoivat tarpeelliseksi esittää yhteenvedon julkisen renderointipalvelun taloudellisesta rakenteesta. Ne selittivät, että julkinen renderointipalvelu otettiin käyttöön BSE-kriisin yhteydessä 26 päivänä joulukuuta 1996 annetulla lailla nro 96-1139. Laki kuuluu terveysalan lainsäädäntöön, joka koostuu pääasiassa seuraavista kahdesta olennaisesta päätöksestä:

— 28 päivänä kesäkuuta 1996 tehty päätös, jolla kumotaan 30 päivänä joulukuuta 1991 tehty päätös ja jossa säädetään suuririskisistä aineksista saatujen lopputuotteiden hävittämisestä polttamalla. Suuririskisiä aineksia ovat muut kuin ihmisravinnoksi teurastetut kotieläimet, muut eläinten ruhot, jonkin taudin torjuntatoimenpiteiden vuoksi teurastetut eläimet, eläinjätteet, joissa on todettu ihmisiin tai muihin eläimiin tarttuvien tautien kliinisiä oireita, kuljetuksen aikana kuolleet eläimet sekä ihmisten tai eläinten terveyden vaarantavat eläinjätteet,

— 10 päivänä syyskuuta 1996 tehty päätös, jolla keskeytetään märehtijöiden tiettyjen kudosten ja niitä sisältävien tuotteiden, joita kutsutaan erikseen määritellyksi riskiainekseksi, markkinoille saattaminen ja kulutukseen asettaminen. Päätöksellä keskeytetään eräiden nautojen, lampaiden ja vuohien aivojen, selkäytimen ja silmien saattaminen markkinoille ja käyttäminen muiden tuotteiden ainesosina suuririskisiä aineksia vastaavin edellytyksin.

(60) Näillä kuluttajien terveyden suojelun varmistamiseksi tehdyillä päätöksillä kielletään varotoimenpiteenä tiettyjen lueteltujen tuotteiden käyttö elintarvikeketjussa ja säädetään niiden hävittämisestä polttamalla. Ranskan viranomaisten mukaan nämä säännökset ovat merkityksellisiä vain, jos ne ovat osa täydellisen tehokkaasti toimivaa järjestelmää. Näin ei ollut asian laita maaseutulain täydentämisestä ja muuttamisesta renderointiteollisuuden osalta 31 päivänä joulukuuta 1975 annettuun lakiin nro 75-1336 ([1]) perustuvassa renderointijärjestelmässä, joka nojautui renderoinnista vastaavien toimijoiden keräämien tuotteiden hyödyntämiseen vastineeksi sille tietyllä alueella myönnetystä monopolista.

(61) Näissä oloissa Ranskan viranomaiset päättivät ottaa käyttöön julkisen renderointipalvelun, jolla varmistetaan kaikkien poltettaviksi tarkoitettujen suuririskisten ainesten keruu ja hävittäminen.

(62) 26 päivänä joulukuuta 1996 annetulla lailla nro 96-1139 muutetun maaseutulain 264 pykälässä säädetään, että ihmisten ja eläinten ravinnoksi kelpaamattomiksi todettujen eläinten ruhojen sekä teurasjätteiden keruu ja hävittäminen ovat valtion toimivaltaan kuuluvia julkisen palvelun tehtäviä.

(63) Erikseen määritelty riskiaines, joka kuului teurasjätteenä julkisen renderointipalvelun piiriin, on mainittu erikseen 28 päivänä joulukuuta 2001 annetussa laissa nro 2001-1275.

([1]) Ranskan tasavallan virallinen lehti, 3.1.1976, s. 150.

(64) Tältä osin Ranskan viranomaiset täsmensivät komissiolle, että julkista renderointipalvelua ei sovelleta tuotteisiin, jotka muodostavat riskin ihmisten tai eläinten terveydelle. Tällaisten tuotteiden osuus teurasjätteistä oli 10 prosenttia vuonna 1996. Eläintuotannon muut sivutuotteet kerätään edelleen yksityisoikeudellisten sopimusten puitteissa. Mainittu prosenttiosuus on vuodesta 2000 alkaen ollut 30 prosenttia, mikä johtuu erikseen määriteltyjä riskiaineksia koskevan luettelon kasvusta. Tämä järjestelmä on erillinen järjestelmästä, joka luotiin 1 päivänä joulukuuta 2000 annetulla säädöksellä nro 2000-1166 ([1]), joka puolestaan koskee korvausten myöntämistä yrityksille, jotka tuottavat tiettyjä, 14 päivänä marraskuuta 2000 tehdyllä päätöksellä rehujen valmistuksessa kiellettyjä lihaluujauhoja ja rasvoja. Viimeksi mainitusta järjestelmästä ilmoitettiin komissiolle 18 päivänä tammikuuta 2002.

(65) Lihaluujauhojen osalta Ranskan viranomaiset täsmentävät, että julkinen renderointipalvelu kattaa ainoastaan kyseisen palvelun osana kerättävien tuotteiden jalostuksesta saatavien lihaluujauhojen polttamisen. Se ei kata sellaisten tuotteiden polttamista, jotka ovat seurausta lihaluujauhojen käyttökiellosta rehuissa.

(66) Julkista renderointipalvelua rahoitettiin 1 päivän tammikuuta 1997 ja 31 päivän joulukuuta 2000 välisenä aikana 26 päivänä joulukuuta 1996 annetun lain nro 96-1139 1 pykälässä säädetyllä maksulla, josta saatavat tulot siirrettiin kansallisen maatilarakenteiden kunnostuskeskuksen (CNASEA) hoitamaan rahastoon. Palvelua on 1 päivästä tammikuuta 2001 rahoitettu valtion talousarviosta.

1. *ONKO KYSE RENDEROINTIYRITYKSILLE MYÖNNETTÄVÄSTÄ TUESTA?*

(67) Ranskan viranomaiset huomauttavat, että komissio myöntää menettelyn aloittamista koskevan päätöksen 27–48 kohdassa, että kansanterveyteen ja ympäristönsuojeluun liittyvillä syillä perusteltava julkinen renderointipalvelu voi kuulua perustamissopimuksen 86 artiklan 2 kohdan mukaiseen yleisen edun käsitteen piiriin. Komissio suhtautui varauksella erityisesti julkisesta renderointipalvelusta vastaaville yrityksille julkisista varoista maksettaviin korvauksiin.

(68) Ranskan viranomaiset selittivät, että renderointiyrityksille maksettu yhteissumma oli 828 552 389 euroa kaudella 1997–2002. Se vastaa julkisesta renderointipalvelusta aiheutuneita kokonaismenoja. Summat maksettiin yrityksille joko julkisten palveluhankintoja koskevien sopimusten tai pakkolunastuspäätösten perusteella. Tarjouskilpailuja toteutettiin useimmiten departementtien ja alueiden tasolla samoin kuin pakkolunastuksia, jotka toteutettiin prefektin päätöksellä.

(69) Ottaen huomioon julkisten hankintojen myöntämistä koskevat edellytykset ja pakkolunastukseen sovellettavan lainsäädännön Ranskan viranomaiset katsovat, että suoritetuilla maksuilla ei ole voinut olla vaikutusta edunsaajayritysten mahdolliseen kilpailutoimintaan.

(70) Ranskan viranomaiset toteavat, että julkisesta renderointipalvelusta ja maaseutulain muuttamisesta 27 päivänä joulukuuta 1996 annetulla säädöksellä nro 96-1229 ([2]), sellaisena kuin se on muutettuna 30 päivänä lokakuuta 1997 annetulla säädöksellä nro 97-1005 ([3]), muutetun maaseutulain 264-2 pykälän säännösten mukaisesti julkiseen renderointipalveluun sovelletaan julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjä. Maaseutulain 264-2 pykälässä säädetään seuraavaa:

”I — Kunkin departementin prefekti vastaa julkisen renderointipalvelun toteuttamisesta ja tekee sitä varten Ranskan julkisia hankintoja koskevassa laissa määriteltyjä menettelyjä noudattaen tarvittavat sopimukset, joiden vastuuhenkilö hän on viimeksi mainitun lain 44 pykälän mukaisesti. Useampi departementti voi kuitenkin tehdä kaikki palvelut tai osan palveluista kattavia sopimuksia saman yrityksen kanssa, milloin tämä on toiminnan luonteen kannalta perusteltua. […]

II — Poiketen siitä, mitä tämän pykälän I kohdassa säädetään, joitakin julkisen renderointipalvelun tarjontaan tarvittavia sopimuksia voidaan tehdä kansallisella tasolla, milloin tällainen koordinointi on perusteltua teknisten tai taloudellisten näkökohtien vuoksi […]”.

(71) Ranskan viranomaiset selittävät, että kyseiset sopimukset sisältävät maaseutulain 264-2 pykälän mukaisesti yhteenvedon hallinnollisista määräyksistä, joilla määritellään sopimuksen kohteena olevien palvelujen luonne sekä tarjouskilpailun voittajalle uskottujen toimien korvaamistapa, jonka mukaan korvausten periminen julkisen palvelun käyttäjiltä on kielletty, ja palvelun laatua arvioidaan saatujen tietojen perusteella. Sopimuksissa on myös yhteenveto teknisistä määräyksistä, joilla määritellään eläinten ruhojen ja teurasjätteiden keruuta, kuljetusta, jalostusta ja tarvittaessa hävittämistä koskevat tekniset edellytykset vaadittuja terveystakeita noudattaen.

([1]) Ranskan tasavallan virallinen lehti nro 279, 2.12.2000, s. 19178.

([2]) Ranskan tasavallan virallinen lehti nro 204, 31.12.1996, s. 19697.

([3]) Ranskan tasavallan virallinen lehti nro 255, 1.11.1997, s. 15908.

(72) Hankintasopimuksia on tältä pohjalta tehty seuraavin edellytyksin:

— departementtitason sopimukset jakautuivat vuonna 1997 kolmeen tekniseen erään: keruu, jalostus lihaluujauhoiksi ja lihaluujauhojen polttaminen. Polttamista koskevan sopimuserän tarjouspyynnöt eivät tuottaneet lähes koskaan tulosta, mikä selittää julkisesta renderointipalvelusta saaduista tuotteista peräisin olevien lihaluujauhojen suuret varastot,

— departementtitason sopimukset koskivat vuonna 1998 ainoastaan keruuta ja lihaluujauhoksi jalostusta. Polttamisen alalla käynnistettiin kansallisen tason tarjouskilpailu mutta polttaminen osoittautui tehottomaksi riittävän infrastruktuurin puuttumisen vuoksi. Kävi ilmi, että lihaluujauhoja voitiin teollisuudessa käyttää korvaavana polttoaineena parhaiten ja nopeimmin sementtitehtaissa, joissa oli kuitenkin tehtävä teknisiä mukautuksia ja jotka eivät välttämättä sijainneet kyseisten teurasjätteiden tuotantoalueilla,

— departementtitasolla tehtiin vuosina 1999 ja 2000 uusia keruu- ja jalostussopimuksia ja polttamista koskevia sopimuksia tehtiin ainoastaan lihaluujauhojen tuotantodepartementeissa joko jalostuslaitoksen tai lihaluujauhovaraston olemassaolon vuoksi.

(73) Ranskan viranomaiset korostivat, että useimmat julkisia hankintoja koskevista menettelyistä eivät ole tuottaneet tulosta julkisen renderointipalvelun asianmukaisessa toiminnassa tarvittavien palvelujen tarjonnassa.

(74) Ranskan viranomaisten on pitänyt useaan otteeseen ja erityisesti lihaluujauhojen polttamista varten toteuttaa pakkolunastuksia kiireellisyyteen, terveyteen ja yleiseen järjestykseen liittyvistä syistä. Näitä pakkolunastuksia on toteutettu omaisuuden ja palvelujen pakkolunastuksista 6 päivänä tammikuuta 1959 annetun määräyksen nro 59-63 [1] sekä 26 päivänä maaliskuuta 1962 annetun soveltamissäädöksen nro 62-367 [2] nojalla.

(75) Näissä säännöissä säädetään erityisesti, että vaadituista palveluista maksetaan korvauksia, joiden on katettava ainoastaan ne aineelliset, suorat ja varmistetut tappiot, joita pakkolunastuksesta on palveluntarjoajalle aiheutunut. Korvauksissa otetaan huomioon yksinomaan menot, joiden palveluntarjoaja on tosiasiallisella ja tarpeellisella tavalla ilmoittanut aiheutuneen tavanomaisin perustein arvioiduista työstä maksettavista korvauksista, poistoista ja pääoman tuotosta. Korvauksia ei sitä vastoin makseta niiden voittojen menetyksistä, joita palvelujentarjoaja olisi voinut saada, jos vaadittu omaisuus olisi ollut sen vapaasti hallittavissa tai jos se olisi voinut harjoittaa ammatillista toimintaansa vapaasti.

(76) Ranskan viranomaiset toimittivat taulukon, jossa tehdään yhteenveto kussakin departementissa kunakin vuonna tehdyistä julkisista hankintasopimuksista ja pakkolunastuksista. Kyseinen suuntaa-antava taulukko perustuu departementeissa toteutettuun kyselyyn.

(77) Ranskan viranomaiset selittivät, että julkisia hankintasopimuksia tehtiin ensisijaisesti departementtien tasolla, ja niiden kesto oli vaihteleva (kuudesta kuukaudesta kolmeen vuoteen). Pakkolunastukset olivat tarpeen tuloksettomien tarjouskilpailujen korvaamiseksi tai julkisen renderointipalvelun jatkuvuuden varmistamiseksi sopimusten valmisteluvaiheissa tai koska hävitettäviksi määrättyjen sivutuotteiden määrät ja lajit olivat lisääntyneet terveyden suojelua koskevien uusien toimenpiteiden seurauksena.

(78) Johdanto-osan 76 kappaleessa tarkoitettu taulukko osoittaa, että pakkolunastuksiin on turvauduttu kiireellisissä terveystilanteissa julkisen renderointipalvelun käyttöönotosta (1997) alkaen ja että vuosina 1998–2000 tehtiin säännöllisesti sivutuotteiden keruuta ja jalostusta koskevia julkisia hankintasopimuksia. Vuodesta 2000 alkaen sopimusten jatkamisessa on todettu olevan vaikeuksia, jotka johtuvat asianomaisten riskiainesten alaa koskevista erittäin merkittävistä muutoksista. Vuoden 2001 alueelliset tarjouskilpailut, jotka toteutettiin Ranskan julkisia hankintoja koskevan uuden lainsäädännön mukaista kansallista menettelyä noudattaen, osoittautuivat tuloksettomiksi, minkä vuoksi vuodesta 2002 alkaen oli jälleen turvauduttava yleisesti pakkolunastuksiin. Siitä lähtien Ranska ei ole viranomaisten mukaan halunnut sitoutua pitkän aikavälin sopimuksiin. Tähän on syynä se oikeudellinen epävarmuus, joka kohdistui Ranskan säännöksiin komission alustavia suuntaviivoja koskevista ensimmäisistä keskusteluista lähtien.

(79) Tässä oikeudellisessa toimintaympäristössä renderointitehtävistä vastaa useampi yritys. Merkittävimmillä yrityksillä, jotka ovat CAILLAUD, SARIA, FERSO-BIO ja Équarrissage Moderne du Var, on 13 laitosta, joissa julkisesta renderointipalvelusta saadut käsittelemättömät teurasjätteet jalostetaan lihaluujauhoksi. Toiset yritykset, kuten VERDANNET ja SOTRAMO, vastaavat ainoastaan tällaisten teurasjätteiden keruusta. Toiset huolehtivat pelkästään lihaluujauhojen polttamisesta. Viimeksi mainituista tehtävistä huolehtii neljä sementtitehdasta: LAFARGE, CALCIA, VICAT ja HOLCIM.

[1] Ranskan tasavallan virallinen lehti, 8.1.1959, s. 548.

[2] Ranskan tasavallan virallinen lehti, 4.4.1962, s. 3542.

(80) Ranskan viranomaiset ilmoittavat, että julkiseen renderointipalveluun kuuluvat teurasjätteet käsitellään kaikissa keruun ja jalostamisen vaiheissa erillään muista jätteistä. Jalostaminen tapahtuu laitoksissa, jotka on luokiteltuja laitoksia koskevalla päätöksellä erityisesti hyväksytty käsittelemään suuririskisiä aineksia. Tämä erityisluonne huomioon ottaen näiden laitosten liiketoiminta muodostuu lähes kokonaisuudessaan julkisen renderointipalvelun piiriin kuuluvien ainesten käsittelystä. Tarjotut palvelut voidaan näin ollen määritellä tarkoin. Palvelusta maksettavan korvauksen osuudeksi voidaan arvioida keskimäärin 30 prosenttia kyseisen jalostusteollisuuden ryhmien liikevaihdosta.

(81) Yhteenvetona voidaan todeta, että koska julkinen renderointipalvelu on otettu käyttöön säädöksellä, Ranskan viranomaiset katsovat julkisten hankintasopimusten tekemistä tai pakkolunastusta koskevat vaatimukset huomioon ottaen, että julkista renderointipalvelua tarjoaville yrityksille maksetut korvaukset eivät ylitä velvollisuuksien suorittamisesta niille aiheutuneita lisäkustannuksia.

2. *ONKO KYSE KARJANKASVATTAJILLE JA TEURASTAMOILLE MYÖNNETTÄVÄSTÄ TUESTA?*

(82) Ranskan viranomaiset muistuttavat komission katsovan, että karjankasvattajien ja teurastamoiden täydellistä vapauttamista eläinten ruhojen ja teurasjätteiden keruusta perittävästä maksusta voitaisiin pitää tukena siinä mielessä, että ne vapautettaisiin niille kuuluvista jätteiden keruu- ja hävittämiskustannuksista. Vaikka tällaista tukea voitaisiin perustella tautien torjunnalla, komissio arvioi, ettei se voisi soveltua yhteismarkkinoille, sillä se menisi maatalouden suuntaviivoissa sallittuja toimenpiteitä pidemmälle.

(83) Ranskan viranomaiset kiinnittävät komission huomion ensinnäkin lihamarkkinoilla vuosina 1996–2000 vallinneeseen erityistilanteeseen. Vaikka ruhojen ja muiden teurasjätteiden todettiin Ranskassa olevan kulutukseen kelpaamattomia ja ne määrättiin 28 päivänä kesäkuuta ja 10 päivänä syyskuuta 1996 tehtyjen päätösten nojalla poltettaviksi, samojen tuotteiden jalostaminen jatkui kuitenkin muissa jäsenvaltioissa.

(84) Yhteisön tasolla päätökset, joissa vaadittiin näiden samojen tuotteiden markkinoilta poistamista ja hävittämistä, tulivat voimaan vasta myöhemmin: erikseen määritellyn riskiaineksen osalta 1 päivästä lokakuuta 2000 tarttuvien spongiformisten enkefalopatioiden vuoksi riskin aiheuttavan aineksen käytöstä ja päätöksen 94/474/EY muuttamisesta 29 päivänä kesäkuuta 2000 tehdyn komission päätöksen 2000/418/EY [1] nojalla, ja 1 päivästä maaliskuuta 2001 tiettyjen eläimistä saatavien sivutuotteiden käyttökiellosta eläinrehussa 27 päivänä joulukuuta 2000 tehdyn komission päätöksen 2001/25/EY [2] nojalla.

(85) Koska ao. lainsäädäntöä ei ollut yhdenmukaistettu, Ranskan viranomaisten mielestä voidaan katsoa, että muissa jäsenvaltioissa on naudanlihan hinnan vahvistamisessa otettu neljän vuoden ajan huomioon ruhojen ja muiden teurasjätteiden keruusta aiheutuneet mahdolliset kustannukset mutta myös kyseisten tuotteiden hyödyntäminen. Ranskassa näiden samojen tuotteiden renderoinnista aiheutuvista kuluista myönnetty vapautus on voinut vaikuttaa naudanlihan hintaan, mutta kyseinen vaikutus ei ole Ranskan viranomaisten mukaan voinut olla voimakkaampi kuin renderointimaksun suorittamisesta tuotantoketjun loppupäässä alalle aiheutuneet kustannukset.

(86) Ranskan viranomaiset ovat sitä mieltä, että jos lihan hinta olisi julkisen renderointipalvelun käyttöönoton vaikutuksesta laskenut, se olisi hyödyttänyt selvästi ranskalaisen lihan vientiä muihin jäsenvaltioihin, mikä ei ollut asian laita. Mitään etua ei voida havaita kohdistuneen myöskään Yhdistyneeseen kuningaskuntaan suunnatun viennin kehitykseen, vaikka kyseisessä maassa oli BSE-kriisin laajuuden vuoksi ainoana jäsenvaltiona pantu täytäntöön laajamittainen ruhojen jalostamista ja polttamista koskeva ohjelma.

(87) Jos komissio tekisi kuitenkin sen johtopäätöksen, että kyseessä on perustamissopimuksen 87 artiklassa tarkoitettu tuki, tukea olisi Ranskan viranomaisten mielestä perusteltava eläintautien torjuntajärjestelmään kuuluvana toimenpiteenä. Sen soveltuvuutta voitaisiin arvioida 10 päivänä marraskuuta 1986 päivätyn, julkisen renderointipalvelun käyttöönoton yhteydessä sovellettavan valmisteluasiakirjan perusteella tai maatalouden suuntaviivojen ja erityisesti niiden 11.4 kohdan ja sitä seuraavien kohtien perusteella. Ranskassa hyväksyttyjen säännösten ainoa tavoite on mahdollisten kontaminaatioiden välttäminen.

(88) Komission huomioon ottamista perusteista riippumatta Ranskan viranomaiset katsovat, että tuet voidaan sallia siitä alkaen, kun yhteisön tai kansallisten säännösten nojalla on mahdollista luoda viralliset puitteet jonkin taudin torjumiseksi tavoitteena sen hävittäminen pakollisin toimenpitein, joiden perusteella voidaan maksaa korvauksia. Tarkasteltavana olevassa asiassa kiistämätön tosiseikka on, että BSE:n torjunta kuuluu niin yhteisön kuin kansallisella tasolla toteutettavaan toimenpidekokonaisuuteen.

[1] EYVL L 158, 30.6.2000, s. 76. Päätös kumottu asetuksella (EY) N:o 1326/2001 (EYVL L 177, 30.6.2001, s. 60).

[2] EYVL L 6, 11.1.2001, s. 16. Päätös kumottu asetuksella (EY) N:o 446/2004 (EUVL L 72, 11.3.2004, s. 62).

(89) BSE-kriisi toi esiin terveysvaarat, joita aiheutuu suuririskisiksi luokiteltujen ruhojen ja teurasjätteiden sekä erikseen määriteltyjen riskiainesten käytöstä eläinten rehussa. Vaarallisina pidettyjen tuotteiden täydellinen hävittäminen on tämän vuoksi varmistettava edellytyksin, joilla kielletään kaikenlainen riskinotto ihmisen ja eläinten terveyteen liittyvissä asioissa.

(90) Ruhojen osalta Ranskan viranomaiset vahvistavat, että komissio on itse tehnyt johtopäätöksen, jonka mukaan tuotantoeläimille tarkoitettujen rehujen tuotannossa on tarpeen kieltää tuotteet, jotka on saatu maatilalla tautien torjuntatoimenpiteiden osana lopetettujen eläinten lisäksi myös kaikista maatilalla kuolleista muttei ihmisravinnoksi teurastetuista naudoista, lampaista, vuohista, kavioeläimistä ja siipikarjasta (edellä mainittu päätös 2001/25/EY).

(91) Ranskan viranomaisten mukaan lisäksi on käynyt ilmi, että vuonna 2001 toteutettu tuotantoeläinten ruhojen poistaminen elintarvikeketjusta sai aikaan sen, että muissa jäsenvaltioissa, joita ongelma myös nykyisin koskee, on toteutettu toimenpiteitä, joiden tavoitteena on ottaa ruhojen hävittäminen kokonaisuudessaan valtion vastuulle.

(92) Ranskan viranomaisten mukaan teurasjätteet kuuluvat samaan, ihmisten ja eläinten terveydelle vaarallisten tuotteiden luokkaan. Niitä ovat ihmisten ravinnoksi kelpaamattomiksi todetut tuotteet, joiden luettelo vahvistetaan 17 päivänä maaliskuuta 1992 tehdyissä päätöksissä, jotka koskevat tuoreen lihan tuotantoa ja markkinoille saattamista harjoittavien teurastamoiden vaatimuksia ja joissa määritellään kyseisten laitosten terveystarkastusta koskevat vaatimukset, sekä 8 päivänä kesäkuuta 1996 tehdyssä päätöksessä, jossa määritellään siipikarjan *post mortem* -tarkastuksen vaatimukset ja joka koskee erityisesti erinäisten terveysalalla annettujen yhteisön direktiivien saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä.

(93) Keruu ja jalostus tapahtuu niin ruhojen kuin teurasjätteiden osalta, erikseen määritelty riskiaines mukaan luettuna, muista jätteistä erillään.

(94) Ranskan viranomaiset katsovat näin ollen, että julkisesta renderointipalvelusta rahoitetut toimenpiteet ovat perusteltuja eläintautien torjunnan kannalta.

3. *ONKO KYSE MAKSUN SUORITTAMISESTA VAPAUTETUILLE YRITYKSILLE MYÖNNETTÄVÄSTÄ TUESTA?*

(95) Ranskan viranomaiset antoivat seuraavan selvityksen kysymykseen, onko kyse mahdollisesta tuesta yrityksille, jotka on vapautettu maksusta, josta säädetään 26 päivänä joulukuuta 1996 annetun lain nro 96-1139 1 pykälässä ja joka on kodifioitu Ranskan yleisen verolain 302 *a* ZD pykälään.

(96) Kyseinen maksu perittiin vuosina 1997–2000 kaikilta henkilöiltä, jotka harjoittivat lihan ja muiden tuotteiden, kuten suolalihan, makkaravalmisteiden, sianihran, lihasäilykkeiden ja sisäelinjalosteiden samoin kuin lihasta ja muista eläimenosista valmistettujen rehujen vähittäiskauppaa, ja joiden liikevaihto oli edellisenä kalenterivuonna vähintään 2,5 miljoonaa Ranskan frangia ilman alv:tä.

(97) Vuoden 2000 lisätalousarviota korjaavan lain 35 pykälällä maksu laajennettiin koskemaan kaikkia eläinperäisiä tuotteita.

(98) Tämän lisäksi ilman alv:tä vahvistettu maksuprosentti on 1 päivästä tammikuuta 2001 alkaen korotettu 0,6 prosentista 2,1 prosenttiin 125 000 Ranskan frangin suuruisiin kuukausittaisiin ostoeriin asti ja 1 prosentista 3,9 prosenttiin 125 000 Ranskan frangia ylittävien ostoerien osalta. Maksun perimisen kynnysarvoa korotettiin vastaavasti 5 miljoonaan Ranskan frangiin (763 000 euroon) ilman alv:tä.

(99) Ranskan viranomaisten mukaan perimisen kynnysarvon vahvistaminen perustuu puolueettomaan ja rationaaliseen kriteeriin. Kynnystaso, joka lasketaan maksuvelvollisten saaman liikevaihdon perusteella, ei viranomaisten mielestä vääristä kyseisten toimijoiden välistä kilpailua.

(100) Kriteeri on puolueeton sikäli, että kynnysarvon vahvistamisessa ei oteta huomioon mitään muita näkökohtia kuin saadut tulot. Se on rationaalinen, koska se vastaa liikevaihdon kynnysarvoa alv:tä koskevassa tavanomaisessa verotusjärjestelmässä. Tältä osin Ranskan viranomaiset muistuttavat, että lihanostosta perittävä maksu peritään ja sitä valvotaan alv-sääntöjen mukaisesti. Samoja kynnysarvoja on voitu soveltaa erilaisissa tilanteissa, kuten tietyistä mainoskuluista perittävässä maksussa.

(101) Maksun suorittamisesta vapautetut yritykset ovat itse asiassa lähinnä pieniä liha- ja leikkeleliikkeitä, joille maksun perintä olisi aiheuttanut liian paljon kustannuksia.

(102) Ranskan viranomaiset huomauttavat lisäksi, että vaikka olisi hyväksyttävä komission väite, jonka mukaan tämä menettely on omiaan vaikuttamaan yhteisön sisäiseen kauppaan, kyseisen menettelyn vaikutukset olisivat hyvin rajalliset sikäli, että

— valintamyymälöiden tuotteet hankitaan lähinnä Ranskan markkinoilta. Muista jäsenvaltioista tuodun lihan osuus on noin 16 prosenttia kaikesta Ranskassa kulutetusta lihasta, ja se on suunnattu erityisesti kotitalouksien ruoanlaittoon. Valintamyymälöissä ei siis myydä muista jäsenvaltioista tulevaa lihaa suurina määrinä,

— erikoislihakaupoissa ei myydä yksinomaan kyseiseltä alueelta tai Ranskasta peräisin olevaa lihaa. Eräiden lihakauppojen tuotteet hankitaan päinvastoin pääasiassa ulkomailta.

4. *JÄRJESTELMÄN RAHOITTAMINEN*

(103) Ranskan viranomaiset selittävät komission katsovan, että julkista renderointipalvelua rahoitetaan perustamissopimuksen 90 artiklan vastaisella maksulla. Kyseisessä artiklassa kielletään syrjintää aiheuttavat sisäiset maksut. Viranomaiset palauttavat mieleen vuonna 1998 aloitetun rikkomisesta johtuvan menettelyn.

(104) Tältä osin Ranskan viranomaiset pyysivät komissiota ottamaan huomioon ne perustelut, jotka annettiin 18 päivänä syyskuuta 1998 päivätyssä, komissiolle osoitetussa ilmoituksessa, jonka Ranskan viranomaiset toimittivat vastauksena komission 29 päivänä heinäkuuta 1998 lähettämään viralliseen huomautukseen. Ranskan viranomaiset totesivat mainitussa ilmoituksessa, että renderointimaksu ei täytä yhtään niistä kriteereistä, jotka vaaditaan, jotta maksu voitaisiin luokitella tulliksi tai tullia vaikutukseltaan vastaavaksi maksuksi tai edes perustamissopimuksessa tarkoitetuksi syrjintää aiheuttavaksi maksuksi. Viranomaiset pyytävät komissiota kuitenkin kiinnittämään huomiota siihen seikkaan, että mainittu maksu on sovittelun hengessä 1 päivästä tammikuuta 2001 alkaen siirretty valtion yleiseen talousarvioon (vuoden 2000 lisätalousarviota korjaavan lain 35 pykälä).

(105) Ranskan viranomaiset pitävät perusteettomina väitteitä, joiden mukaan maksusta kertyvät tulot ja niiden käyttö ovat 1 päivän tammikuuta 2001 jälkeen todellisuudessa kuitenkin olleet yhteydessä toisiinsa. Maksu, samoin kuin muut vastaavat varat, sisällytetään valtion yleiseen talousarvioon sitomatta sitä tiettyyn maatalousministeriön lukuun. Koska maatalousministeriö kuitenkin vastaa julkisen renderointipalvelun täytäntöönpanosta, sille on välttämättä myönnettävä määrärahoja tätä tehtävää varten. Ranskan viranomaiset vakuuttavat, että nämä määrärahat eivät missään tapauksessa tule peritystä maksusta kertyneistä tuloista.

(106) Ranskan viranomaiset muistuttavat, että 26 päivänä joulukuuta 1996 annetun lain nro 96-1139 tavoitteena on säätää ihmisten ravinnoksi kelpaamattomien eläinten ruhojen ja teurasjätteiden keruusta ja hävittämisestä. Tätä varten lailla luodaan julkinen renderointipalvelu ja vahvistetaan sen rahoittamista uudella verotusjärjestelmällä koskevat yksityiskohtaiset säännöt. Lailla nro 96-1139 muutetaan tämän vuoksi sekä Ranskan maaseutulakia että yleistä verolakia. Yleiseen verolakiin lain nro 96-1139 1 pykälällä sisällytetty säännös olisi voinut sisältyä yhtä hyvin myös vuoden 1997 varainhoitolakiin. Laissa nro 96-1139 säädettiin kuitenkin 302 *a* ZD pykälän sisällyttämisestä yleiseen verolakiin. Tämä johtui niin menettelyyn kuin Ranskan uusien menojen ja tarvittavien tulojen väliseen rinnakkaisuuteen liittyvistä syistä sekä tavoitteiden vastaavuudesta, sillä maksusta kertyvät tulot oli tuolloin tarkoitettu julkisen renderointipalvelun rahoittamisesta vastaavan rahaston ylläpitoon.

(107) Ranskan viranomaiset muistuttavat, että yleisen verolain 302 *a* ZD pykälällä käyttöön otettu maksu on lihanostosta perittävä maksu. Vaikka maksua kutsutaan alkuperäisen tavoitteensa vuoksi yleisesti ”renderointimaksuksi”, tämä ei ole koskaan ollut maksun nimenä. Lain nro 96-1139 1 pykälän B kohdassa säädetään, että yleisen verolain 302 *a* ZD pykälän nojalla peritystä maksusta kertyvät tulot siirretään rahastoon, jonka tavoitteena on rahoittaa kulutukseen kelpaamattomien ruhojen ja teurasjätteiden keruu ja hävittäminen.

(108) Vuoden 2000 lisätalousarviota korjaavalla lailla lopetettiin 31 päivän joulukuuta 2000 jälkeen rahaston ylläpito lihanostosta perittävällä maksulla. Sen vuoksi lihanostosta perittävää maksua, joka on esiintynyt sellaisenaan valtion talousarvion verotuloissa 1 päivästä tammikuuta 2001 alkaen, ei sidota enää joihinkin tiettyihin menoihin vaan siirretään valtion yleiseen talousarvioon. Lailla nro 96-1139 perustettua rahastoa ei enää kartuteta. Se on lakkautettu, ja julkiseen renderointipalveluun liittyvät menot otetaan suoraan maatalousministeriön talousarvioon samoin kuin sen vastuulla olevat muut menot. Vuoden 2000 lisätalousarviota korjaavan lain tavoitteena ei ole muuttaa 26 päivänä joulukuuta 1996 säädetyn, julkisen renderointipalvelun käyttöönottoa käsittelevän lain nro 96-1139 nimeä, vaan sen tavoitteena on muuttaa yleistä verolakia ja mainitun julkisen palvelun rahoittamismenettelyä luomalla sitä varten oma talousarvion luku.

(109) Maksun määrän kehityksestä vuoden 2000 jälkeen Ranskan viranomaiset toteavat, että ne muuttivat lihanostosta perittävän maksun prosenttia ja määräysperusteita 1 päivänä tammikuuta 2001, jolloin maksu sisällytettiin valtion yleiseen talousarvioon. Muita muutoksia ei tehty 1 päivään tammikuuta 2004 mennessä. Vuoden 2000 lisätalousarviota korjaavan lain mukaisesti toteutettujen korotusten tavoitteena oli mukauttaa valtion menoja ja tuloja muita vero- ja budjettitoimenpiteitä täydentäen.

(110) Ranskan viranomaiset myöntävät, että julkisen renderointipalvelun rahoittaminen, joka tuli maatalousministeriön tehtäväksi, muodosti uuden merkittävän menoerän, joka vaikeutti samanaikaisesti toteutettua valtion varojen tasapainottamista. Enää ei sovelleta toimenpidettä, jonka avulla maksuprosentit indeksoitaisiin julkisen renderointipalvelun rahoitustarpeisiin. Ranskan viranomaiset selittävät lisäksi, että maksuprosenttien ja maksun määräytymisperusteiden muutoksilla saatiin aikaan tuote, joka on vuodesta 2001 alkaen ollut tunnetusti ylivertainen julkisen renderointipalvelun menojen kehitykseen verrattuna, mikä johtuu yleisemmistä budjettitasapainoon liittyvistä syistä (ks. taulukko 1).

(111) Ranskan viranomaiset täsmensivät, että julkiseen renderointipalveluun sidottuja varoja ei ole käytetty muihin tarkoituksiin kuin tämän palvelun rahoittamiseen. CNASEA:n hoitama rahasto huolehti vuosina 1997–2000 ainoastaan julkisen renderointipalvelun piiriin kuuluvien suuririskisten tuotteiden keruusta, jalostuksesta ja polttamisesta. Sitä ei olisi voitu käyttää muulla tavoin, koska kyseisenä ajankohtana muita renderoinnin sivutuotteita hyödynnettiin.

(112) Tämän lisäksi maksusta kertyneet tulot olivat kyseisellä kaudella julkisen renderointipalvelun kustannuksia merkittävästi alhaisemmat. Ranskan parlamentti on 1 päivän tammikuuta 2001 jälkeen äänestänyt vuosittain julkisen renderointipalvelun toimintaan tarvittavista summista, jotka on ohjattu julkisen renderointipalvelun rahoittamisesta ja täytäntöönpanosta vastuussa olevalle maatalousministeriölle. Nämä summat määriteltiin yksinomaan julkiseen renderointipalveluun liittyvien menoarvioiden perusteella riippumatta maksusta mahdollisesti saatavien tulojen määrästä.

(113) Ranskan viranomaiset muistuttavat lopuksi, että maksusta kertyneillä tuloilla ylläpidettiin julkisen renderointipalvelun rahoittamiseen tarkoitettua rahastoa ainoastaan vuosina 1997–2000. Näinä vuosina maatalousministeriö ei siis sitonut julkisesta renderointipalvelusta aiheutuvien menojen kattamiseen tarkoitettuja määrärahoja. Talousarvion luku 44-71 luotiin vuonna 2001. Lihanostosta perittävällä maksulla ylläpidetty rahasto ei ollut ylijäämäinen kaudella 1997–2000.

(114) Ranskan viranomaisten mukaan 1 päivän tammikuuta 2001 jälkeen maksun perimisen ja maatalousministeriön sitomien määrärahojen välille ei voida enää määritellä korrelaatiota, sillä määrärahat tulevat kaikista valtion budjettivaroista.

(115) Ranskan viranomaisten lähettämässä taulukossa 1 esitetään maksusta kertyneet tulot ja julkisesta renderointipalvelusta aiheutuneet menot. Siitä käy ilmi, että renderointimaksusta vuosina 1997–2000 kertyneet kokonaistulot olivat 1 337 676 215 euroa ja julkisen renderointipalvelun kokonaismenot olivat 828 552 389 euroa.

Taulukko 1

(euroina)

	Valtionkassaan viedyt maksusta kertyneet tulot	Julkisen renderointipalvelun menot	Valtionkassaan viedyt maksusta kertyneet tulot	CNASEA:lle maksetut budjettimäärärahat	Julkisen renderointipalvelun menot
1997	83 702 949	63 577 613			
1998	111 557 213	101 235 325			
1999	98 223 855	104 428 265			
2000	93 868 217	147 839 108			
välisumma 1	387 352 234	417 080 311			
2001			423 083 271	185 684 975	181 777 656
2002			527 240 710	224 891 780	229 694 422
välisumma 2			950 323 981	410 576 755	411 472 078

5. *KOMMENTIT KOLMANSIEN OSAPUOLIEN HUOMAUTUKSIIN*

(116) Ranskan viranomaiset vastasivat kolmansien osapuolten esittämiin huomautuksiin 9 päivänä huhtikuuta 2003 päivätyllä kirjeellä. Ne kommentoivat huomautuksia seuraavasti.

(117) Tarkasteltuaan huomautuksia, joiden mukaan julkinen renderointipalvelu ei kuulu perustamissopimuksen 86 artiklan 2 kohdan soveltamisalaan, Ranskan viranomaiset arvioivat, että julkisesta renderointipalvelusta vastaavia yrityksiä on erityisesti kansanterveyden suojeluun liittyvistä syistä pidettävä yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin harjoitettavasta palvelusta vastaavina yrityksinä.

(118) FCD:n tekemien huomautusten osalta Ranskan viranomaiset halusivat tarkentaa, että julkisessa renderointipalvelussa huolehditaan suuririskisten tuotteiden poiskuljettamisesta ja hävittämisestä niiden alkuperästä riippumatta ja että käsittelyssä ei ole julkisen renderointipalvelun käyttäjistä johtuvia eroja.

(119) Julkisen renderointipalvelun rahoittamiseen myönnettyjen, väitetysti liian suurten korvausten osalta Ranskan viranomaiset katsovat, että renderointiyrityksille myönnetyt maksut eivät ole voineet olla liian suuria sikäli, että palvelu korvataan joko julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen mukaisesti tai pakkolunastuksin, joiden perusteella maksetaan korvauksia, jotka kattavat toimijan vastuulle asetetusta velvoitteesta aiheutuneet aineelliset, suorat ja varmistetut tappiot.

(120) Ranskan viranomaiset selittävät, että vastoin FCD:n väitettä julkiseen renderointipalveluun sidotuista varoista ei rahoiteta muita, lain soveltamisalaan kuulumattomia toimia. Julkinen renderointipalvelu eroaa näin ollen järjestelmästä, joka pantiin täytäntöön lihaluujauhojen hävittämiseksi sen jälkeen, kun niiden käyttö rehuissa kiellettiin.

(121) Ranskan viranomaiset selittävät, että toimien laajentaminen koskemaan kaikkia erikseen määriteltyjä riskiaineksia, minkä FCD otti esille, on yksinkertaisesti toimenpide, jolla pannaan täytäntöön muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden terveyssäännöistä 3 päivänä lokakuuta 2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1774/2002 ([1]) säännökset. Ennen mainitun asetuksen voimaantuloa yli 12 kuukauden ikäisten nautaeläinten selkärankoja ei luokiteltu erikseen määritellyiksi riskiaineksiksi. Kaikki erikseen määritellyt riskiainekset, joita ei ollut Ranskan laissa tällaisiksi määritelty, kuuluivat Ranskan viranomaisten mukaan teurasjätteiden luokkaan. Kyseisten selkärankojen sisällyttäminen erikseen määriteltyjen riskiainesten luetteloon, vaikka niitä ei poisteta teurastamoissa vaan lihakaupoissa, sai aikaan sen, että Ranskan viranomaiset määrittelivät erikseen määritellyt riskiainekset laissa. Näin ollen lainsäädännön muutoksella sovelletaan Ranskan viranomaisen viranomaisten mukaan vain yhtäläisen kohtelun periaatetta, jonka mukaan kaikki erikseen määriteltyjä riskiaineksia hallussaan pitävät tahot voivat hyötyä julkisesta renderointipalvelusta samoin edellytyksin.

(122) Espanjan hallitusten huomautusten seurauksena Ranskan viranomaiset toimittivat numerotietoja, joista käy ilmi, että tuoreen ja pakastetun lihan sekä jäsenvaltioihin että kolmansiin maihin suuntautuva vienti Espanjasta on lisääntynyt vuoden 1995 jälkeen, toisin kuin ranskalaisen lihan vienti. Näissä oloissa Ranskan viranomaiset katsovat, että Espanjan viranomaiset eivät voi vedota Ranskassa toteutetun julkisen renderointipalvelun maksuttomuuteen perustellakseen lihan kaupan epäsuotuisaa kehitystä antamatta mitään numerotietoja.

V. **TUEN ARVIOINTI**

1. *PERUSTAMISSOPIMUKSEN 87 ARTIKLAN 1 KOHTA*

(123) Perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa määrätään – lukuun ottamatta mainitussa sopimuksessa määrättyjä poikkeuksia – että jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu yhteismarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

(124) Sianliha-alaan sovelletaan perustamissopimuksen 87, 88 ja 89 artiklaa sianliha-alan yhteisestä markkinajärjestelystä 29 päivänä lokakuuta 1975 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2759/75 ([2]) 21 artiklan nojalla. Naudanliha-alaan sovelletaan samoja artikloja naudanliha-alan yhteisestä markkinajärjestelystä 17 päivänä toukokuuta 1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1254/1999 ([3]) 40 artiklan nojalla. Ennen viimeksi mainitun asetuksen antamista naudanliha-alaan sovellettiin kyseisiä artikloja naudanliha-alan yhteisestä markkinajärjestelystä 27 päivänä kesäkuuta 1968 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 805/68 ([4]) 24 artiklan nojalla. Siipikarjanliha-alaan sovelletaan mainittuja artikloja siipikarjanliha-alan yhteisestä markkinajärjestelystä 29 päivänä lokakuuta 1975 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2777/75 ([5]) 19 artiklan nojalla.

1.1 ONKO KYSE VALTION VAROILLA RAHOITETUSTA VALIKOIVASTA EDUSTA?

(125) Yhteisöjen tuomioistuin joutui jo GEMO-asian yhteydessä ottamaan kantaa Ranskan julkiseen renderointipalveluun. Tuomioistuin totesi mainitussa asiassa, että perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa velvoitetaan arvioimaan, suosiiko jokin valtion toimenpide tietyssä oikeudellisessa järjestelmässä ”jotakin yritystä tai tuotannonalaa” muiden kustannuksella. Mikäli vastaus on myöntävä, toimenpide täyttää mainitussa säännöksessä määrätyn, valtiontuen käsitteeseen liittyvän valikoivuuden edellytyksen.

(126) Tukina pidetään tuomioistuimen mukaan myös toimenpiteitä, jotka toteutettuna muodossa tai toisessa voivat suosia yrityksiä suoraan tai epäsuorasti tai jotka on katsottava taloudelliseksi eduksi, jota edunsaajayritys ei olisi saavuttanut tavanomaisissa markkinaolosuhteissa ([6]).

(127) Tukina on, edelleen yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan, pidettävä myös toimenpiteitä, jotka erilaisissa muodoissaan keventävät yrityksen talousarvioon tavallisesti sisältyviä maksuja ja joilla tämän johdosta on — olematta kuitenkaan avustuksia sanan varsinaisessa merkityksessä — avustuksen luonnetta vastaava luonne ja sen vaikutuksia vastaavat vaikutukset ([7]).

([1]) EYVL L 273, 10.10.2002, s. 1. Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission asetuksella (EY) N:o 668/2004 (EUVL L 112, 19.4.2004, s. 1).

([2]) EYVL L 282, 1.11.1975, s. 1. Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1365/2000 (EYVL L 156, 29.6.2000, s. 5).

([3]) EYVL L 160, 26.6.1999, s. 21. Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission asetuksella (EY) N:o 1899/2004 (EUVL L 328, 30.10.2004, s. 67).

([4]) EYVL L 148, 28.6.1968, s. 24. Asetus kumottu asetuksella (EY) N:o 1254/1999.

([5]) EYVL L 282, 1.11.1975, s. 77. Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 806/2003 (EUVL L 122, 16.5.2003, s. 1).

([6]) Yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-280/2000, Altmark, 24. heinäkuuta 2003 antama tuomio, Kok. s. I-07747, ja yhdistetyissä asioissa C-34/01 ja C-38/01, Enirisorse, 22. marraskuuta 2003 antama tuomio, ei vielä julkaistu kokoelmassa.

([7]) Yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-355/2000, Freskot, 22. toukokuuta 2003 antama tuomio, Kok. s. I-5263.

(128) Tarkasteltavana olevaa järjestelmää rahoitetaan viranomaisten käyttöön ottamalla veronluonteisella maksulla, joten järjestelmä kuuluu valtion vastuulle, minkä yhteisöjen tuomioistuin totesikin GEMO-asiassa.

(129) Tuen olemassaolo ja varsinkin tuen tyyppi on vahvistettava renderointijärjestelmän mahdollisten tuensaajien ja sen rahoituksen tasolla. Tutkintamenettelyä aloittaessaan komissio määritteli julkisen renderointijärjestelmän mahdollisten tuensaajien pääasiallisiksi luokiksi seuraavat:

— renderointiyritykset,

— karjankasvattajat ja teurastamot,

— lihaluujauhojen haltijat,

— lihan vähittäismyyntiyritykset, joiden vuotuinen liikevaihto on alle 2,5 miljoonaa Ranskan frangia (vuodesta 2001 alkaen 5 miljoonaa Ranskan frangia).

Tutkintamenettelyn aikana ja komissiolle toimitettujen tietojen perusteella voitiin määritellä yksi uusi tuensaajaluokka:

— erikseen määriteltyä riskiainesta hallussaan pitävät lihakaupat ja leikkaamot.

1.1.1 ***Tuki renderointiyrityksille***

(130) Komissio katsoi tutkintamenettelyä aloittaessaan, että aivan ensiksi oli määriteltävä, voidaanko renderointiyrityksille myönnettyjä julkisia tukia pitää julkisen palvelun rahoittamisena. Sen jälkeen olisi selvitettävä, olivatko nämä tuet suuremmat kuin kustannukset, jotka kyseiset yritykset maksoivat tällaisten toimien toteuttamiseksi.

(131) Renderointiyritykset harjoittavat Ranskan lain mukaan laissa säädettyä julkisen palvelun tehtävää, joka koostuu ihmisten ja eläinten ravinnoksi kelpaamattomien eläinten ruhojen sekä teurasjätteiden keruusta ja hävittämisestä.

(132) Yhteisöjen tuomioistuin muistuttikin GEMO-asiassa, että maaseutulain 264-1 pykälän mukaan julkisen renderointipalvelun harjoittaminen uskotaan yrityksille, jotka ovat tehneet julkisia hankintasopimuksia kunkin departementin prefektien kanssa.

(133) Koska julkista renderointipalvelua rahoitetaan lihanmyyjiltä perittävästä veronluonteisesta maksusta kertyvillä tuloilla, kyseistä palvelua tarjoavat yritykset saavat julkista rahoitusta palvelusta aiheutuvien menojen kattamiseksi.

(134) Renderointi on myös taloudellista toimintaa. Ranskassa alaa hallitsee kaksi suurta yritystä, joiden yhteinen markkinaosuus on 80–90 prosenttia ja joiden liikevaihto on ainakin kerran ollut yli 152 miljoonaa euroa [1].

(135) Yhteisöjen tuomioistuimen asiassa Altmark 24 päivänä heinäkuuta 2003 antamasta tuomiosta [2] käy ilmi, että julkisten palvelujen tarjontaan suunnatut julkiset tuet eivät kuulu perustamissopimuksen 87 artiklan soveltamisalaan sikäli kuin tällaisia tukia on pidettävä korvauksena, joka on vastike edunsaajayritysten suorittamista sellaisista palveluista, jotka johtuvat julkisen palvelun velvoitteiden täyttämisestä. Tuomioistuimen mukaan seuraavien edellytysten on kuitenkin täytyttävä:

a) ensinnäkin edunsaajayrityksen tehtäväksi on tosiasiassa annettu julkisen palvelun velvoitteiden täyttäminen, ja nämä velvoitteet on määritelty selvästi;

b) toiseksi ne parametrit, joiden perusteella korvaus lasketaan, on etukäteen vahvistettu objektiivisesti ja läpinäkyvästi;

c) kolmanneksi korvaus ei ylitä sitä, mikä on tarpeen, jotta voidaan kattaa kaikki ne kustannukset tai osa niistä kustannuksista, joita julkisen palvelun velvoitteiden täyttäminen aiheuttaa, kun otetaan huomioon kyseisestä toiminnasta saadut tulot ja kyseisten velvoitteiden täyttämisestä saatava kohtuullinen voitto;

d) neljänneksi, kun julkisen palvelun velvoitteiden täyttämisestä vastaavaa yritystä ei valita julkisia hankintoja koskevassa menettelyssä, tarvittavan korvauksen taso on määritetty tarkastelemalla sellaisia kustannuksia, joita hyvin johdetulle ja asetettujen julkisen palvelun velvoitteiden täyttämisen kannalta riittävillä välineillä varustetulle keskivertoyritykselle aiheutuisi kyseisten velvoitteiden täyttämisestä, kun otetaan huomioon toiminnasta saadut tulot ja kyseisten velvoitteiden täyttämisestä saatava kohtuullinen voitto.

[1] Tiedot Ranskan senaatin istuntokaudella 1996–1997 laaditusta raportista nro 131, jonka laatija oli Roger Rigaudière.

[2] Edellä mainittu asia C-280/2000.

(136) Seuraavissa kappaleissa (137–153) esitetään komission huomautukset Altmark-oikeuskäytäntöä koskevista edellytyksistä.

(137) Ensimmäisen edellytyksen osalta todettakoon, että julkinen renderointipalvelu on otettu käyttöön 26 päivänä joulukuuta 1996 säädetyllä lailla nro 96-1139 ja kodifioitu maaseutulain L 226-1–L 226-10 pykälällä. Maaseutulain L 226-1 pykälässä säädetään seuraavaa:

”Ihmisten ja eläinten ravinnoksi kelpaamattomien eläinten ruhojen sekä lihojen, muiden eläimenosien ja teurasjätteiden keruu ja hävittäminen sekä sellaisten ainesten keruu ja hävittäminen, jotka muodostavat riskin tarttuvan subakuutin spongiformisen enkefaliitin suhteen ja joita kutsutaan erikseen määritellyiksi riskiaineksiksi ja joita koskevan luettelon laatimisesta vastaa maatalousministeriö, ovat valtion toimivaltaan kuuluvia julkisen palvelun tehtäviä.”

(138) Komissio katsoo käytettävissään olevien tietojen perusteella, että Altmark-oikeuskäytännön ensimmäinen edellytys täyttyy.

(139) Toisen edellytyksen osalta komissio katsoo, että parametrit, joiden perusteella korvaus lasketaan, on vahvistettu etukäteen objektiivisesti ja läpinäkyvästi, koska 27 päivänä joulukuuta 1996 annetun soveltamissäädöksen nro 96-1229 mukaisesti julkiseen renderointipalveluun sovelletaan julkisia hankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjä tarkoin määritellyin edellytyksin.

(140) Ranskan viranomaisten mukaan maaseutulain R 226-7 pykälässä säädetään erityisesti, että prefekti vastaa kussakin departementissa julkisen renderointipalvelun toteuttamisesta ja tekee tätä varten tarvittavat sopimukset noudattaen julkisia hankintoja koskevassa laissa määriteltyjä menettelyjä. Tästä poiketen sopimus tehdään kansallisella tasolla, kun se on perusteltua teknisten tai taloudellisten näkökohtien vuoksi. Kyseiset sopimukset sisältävät maaseutulain R 226-10 pykälän mukaisesti yhteenvedon hallinnollisista määräyksistä, joilla määritellään sopimuksen kohteena olevien palvelujen luonne, tarjouskilpailun voittajalle uskottujen toimien korvaamisjärjestelmä, palvelun laadun ja kustannusten arvioinnin mahdollistavat tiedot sekä menettelyt palvelun organisaatiota ja toimintaa koskevista edellytyksistä tiedottamiseksi. Sopimuksissa on myös yhteenveto teknisistä määräyksistä, joilla määritellään eläinten ruhojen ja teurasjätteiden keruuta, kuljetusta, jalostusta ja tarvittaessa hävittämistä koskevat tekniset edellytykset vaadittuja terveystakeita noudattaen.

(141) Julkisia hankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyllä, joka perustuu tarkasteltavana olevan asian osalta direktiivin 92/50/ETY liitteeseen IA, voidaan Ranskan viranomaisten mukaan varmistaa tarpeiden ja edellytettyjen suoritusten määrittelyn täydellinen avoimuus. *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* on julkaistu yli 300 tarjouskilpailua.

(142) Vain silloin, kun tarjouskilpailut eivät ole tuottaneet tulosta eli kun niiden perusteella ei ole jätetty yhtään tarjousta tai yhtään soveltuvaa tarjousta, on toteutettu pakkolunastuksia alueellisia yhteisöjä koskevan Code général des collectivités territoriales -lain perusteella noudattaen 6 päivänä tammikuuta 1959 annettua säädöstä nro 59-63 ja 26 päivänä maaliskuuta 1962 annettua soveltamissäädöstä nro 62-367, joissa säädetään korvauksen muodossa maksettavasta palkkiosta ottaen huomioon yksinomaan menot, joiden palveluntarjoaja on ilmoittanut tosiasiallisella ja tarpeellisella tavalla aiheutuneen, ja maksamatta korvauksia niiden voittojen menetyksistä, joita pakkolunastuksen kohteena ollut yritys olisi voinut saada, jos se olisi voinut harjoittaa ammatillista toimintaansa vapaasti.

(143) Ranskan viranomaiset toimittivat komissiolle vuosi- ja departementtikohtaisen taulukon, josta käy ilmi, että renderointitehtävien toteuttamisessa on sovellettu aina joko julkisia hankintasopimuksia tai pakkolunastusmenettelyä.

(144) Komissio katsoo käytettävissään olevien tietojen perusteella, että Altmark-oikeuskäytännön toinen edellytys täyttyy.

(145) Kolmannen edellytyksen osalta Ranskan viranomaiset vakuuttavat, että korvauksen taso ei ylitä sitä, mikä on tarpeen, jotta voidaan kattaa kaikki ne kustannukset tai osa niistä kustannuksista, joita julkisen palvelun velvoitteiden täyttämisestä on aiheutunut. Julkisia hankintasopimuksia koskeviin menettelyihin turvautuminen edellyttää yritysten kilpailuttamista, jonka perusteella voitaisiin valita viranomaisten kannalta edullisin tarjous. Silloin kun tarjouskilpailut osoittautuivat tuloksettomiksi, sovellettiin – kuten edellä todetaan – pakkolunastusmenettelyä. Koska sovellettiin pakkolunastuksia koskevaa Ranskan lainsäädäntöä, korvaukset pidettiin mahdollisimman alhaisina.

(146) Ranskassa voimassa olevissa asetuksissa säädetäänkin, että vaadituista palveluista maksetaan korvauksia, joiden on katettava ainoastaan ne aineelliset, suorat ja varmistetut tappiot, joita pakkolunastuksesta on palveluntarjoajalle aiheutunut. Korvauksissa otetaan huomioon yksinomaan menot, joiden palveluntarjoaja on tosiasiallisella ja tarpeellisella tavalla ilmoittanut aiheutuneen tavanomaisin perustein arvioiduista työstä maksettavista korvauksista, poistoista ja pääoman tuotosta. Korvauksia ei sitä vastoin makseta niiden voittojen menetyksistä, joita palvelujentarjoaja olisi voinut saada, jos vaadittu omaisuus olisi ollut sen vapaasti hallittavissa tai jos se olisi voinut harjoittaa ammatillista toimintaansa vapaasti.

(147) Altmark-oikeuskäytännön kolmannen edellytyksen osalta on tehtävä seuraavat huomautukset. Tätä asiaa koskevaa tutkintamenettelyä aloittaessaan komissio pyysi Ranskan viranomaisia toimittamaan sille kaikki tiedot, jotka koskivat erityisesti asianomaisille yrityksille maksettuja määriä ja todisteita siitä, että kyseisillä tuilla on rahoitettu pelkästään perustamissopimuksen 86 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun tarjontaa varten toteutetuista tehtävistä aiheutuneet lisäkustannukset. Lisäksi mainittuja viranomaisia pyydettiin osoittamaan, että varoja ei ole voitu ohjata kilpailutoimintaan, johon nämä yritykset saattaisivat ryhtyä (ristiintukeminen).

(148) Komissio toteaa Ranskan viranomaisten tyytyneen ilmoittamaan, että renderointiyrityksille maksettujen summien kokonaismäärä oli 828 552 389 euroa vuosina 1997–2002 ja että tämä summa vastaa julkisesta renderointipalvelusta aiheutuneita kokonaismenoja. Komission on sen vuoksi perustettava kantansa pelkästään edellä mainittuihin tietoihin.

(149) Komissio ei pysty tarkasteltavana olevassa tapauksessa määrittelemään varmuudella, että Altmark-oikeuskäytännön kolmatta edellytystä on noudatettu, koska se ei ole saanut renderointiyrityksille kaudella 1997–2002 suoritetuista maksuista tarkempia tietoja ja numerotietoja, joilla voitaisiin todistaa, että mainitut maksut eivät ole yhdessäkään tapauksessa ylittäneet julkisen renderointipalvelun toteuttamisesta aiheutuneita lisäkustannuksia. Tarkempien tietojen puutteessa komissio ei ole myöskään voinut tutkia, onko mainittuja yrityksiä mahdollisesti tuettu ristiin.

(150) Näitä epäilyksiä vahvisti myös pysyvän tarkastusten koordinointikomitean (COPERCI) Ranskan maatalousministeriön pyynnöstä vuonna 1997 laatima raportti, jonka mukaan renderointiyrityksille myönnettiin runsaskätisesti tuloja, jotka olivat kertyneet näiden yritysten palvelujen rahoittamiseksi perittävästä maksusta. Raportissa otetaan esille myös riski polttamistoimenpiteisiin myönnettävästä kaksinkertaisesta tuesta, koska maksuja oli suoritettu, vaikkei kyseisiä toimenpiteitä ollut tosiasiallisesti toteutettu, ja todetaan, että renderointitoiminta, joka tuotti oli ennen ”hullun lehmän tautia” tappiota, on nykyisin kannattavaa.

(151) Komissio katsoo, että tämän vuoksi ei voida vahvistaa, kuten yhteisöjen tuomioistuin edellyttää, että korvaus ei ylitä sitä, mikä on tarpeen, jotta voidaan kattaa kaikki ne kustannukset tai osa niistä kustannuksista, joita julkisen palvelun velvoitteiden täyttäminen aiheuttaa, kun otetaan huomioon kyseisestä toiminnasta saadut tulot ja kyseisten velvoitteiden täyttämisestä saatava kohtuullinen voitto.

(152) Tosiasia kuitenkin on, että kantelun tekijät eivät esittäneet väitteidensä tueksi renderointiyrityksille suoritettuja maksuja ja julkisen renderointipalvelun tarjonnasta aiheutuneita kustannuksia koskevia täsmällisiä numerotietoja, joilla olisi voitu osoittaa, että kyseisille yrityksille on myönnetty liiallisia korvauksia. Maksusta kertyneiden tulojen ja julkisen renderointipalvelun kustannusten kohtaamattomuus ei myöskään yksistään todista, että suoritetut maksut ja renderointikustannukset eivät ole tasapainossa.

(153) Tästä syystä komissio ei voi edellä esitettyjen näkökohtien ja Ranskan viranomaisten toimittamien tietojen perusteella päätyä siihen, että kaikki Altmark-tuomiossa vahvistetut edellytykset ovat täyttyneet ja että renderointiyrityksille suoritettuja maksuja ei voitaisi luokitella perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdan mukaiseksi valtiontueksi.

(154) Vaikka maksulla rahoitettujen toimenpiteiden pääasiallisia edunsaajia olivat maanviljelijät ja teurastamot (ks. 1.1.2 kohta), komissio ei voi sulkea pois sitä mahdollisuutta, että renderointiyrityksille suoritetut maksut sisälsivät perustamissopimuksen 87 artiklassa tarkoitettua tukea.

1.1.2 *Tuki karjankasvattajille ja teurastamoille*

(155) Yhteisöjen tuomioistuin antoi GEMO-asiassa ratkaisun, jonka mukaan se, että yksityiset yritykset vastaavat karjankasvattajia ja teurastamoita hyödyttävästä eläinten ruhojen ja teurasjätteiden keruu- ja hävittämistoiminnasta, ei voi vaikuttaa sen mahdolliseen luokitteluun valtiontueksi, koska mainittu toiminta otettiin käyttöön viranomaisten aloitteesta. Toiminta on valtion vastuulla.

(156) Tuomioistuin päätyi siihen, että perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että järjestelmää, jolla tarjotaan karjankasvattajille ja teurastamoille maksuttomia teurasjätteiden keruu- ja hävittämispalveluja, on pidettävä valtiontukena.

(157) Tarkasteltavana olevassa tapauksessa ei ole epäilystä siitä, etteikö karjankasvattajia ja teurastamoyrityksiä hyödyttäviä toimenpiteitä rahoitettaisi julkisista varoista, eli budjettimäärärahoista ja/tai viranomaisten pakolliseksi tekemästä maksusta kertyneillä tuloilla.

1.1.3 *Lihaluujauhojen haltijat*

(158) Jos lihaluujauhot, joita julkinen renderointipalvelu koskee, on saatu julkiseen renderointipalveluun kuuluvien jätteiden jalostuksesta, eikä kyse ole jauhoista, joiden kaupan pitäminen on ollut kiellettyä vuodesta 2000 alkaen, on todettava, että kyseisten lihaluujauhojen hävittäminen on tarpeellinen vaihe julkisen renderointipalvelun tarjonnassa ja että kyseisen, kaupallisesti täysin arvottoman aineksen hävittäminen on julkiseen renderointipalveluun kuuluva toimenpide. Kyseistä ainesta on sen vuoksi tarkasteltava samoin kuin tukea karjankasvattajille ja teurastamoille, sillä kyseessä on ainoastaan myöhäisempi vaihe mainittujen toimijoiden tuottamien jätteiden hävittämisessä. Jätteiden lopullisesta hävittämisestä aiheutuvat kustannukset ovat itse asiassa osa kokonaiskustannuksia, joista näiden jätteiden tuottaja on vastuussa, ja ottamalla ne vastuulleen valtio vain myöntää tuottajalle lisätukea.

(159) Ranskan viranomaiset vakuuttivat, että julkinen renderointipalvelu kattaa ainoastaan kyseisen palvelun osana kerättävien tuotteiden jalostuksesta saatavien lihaluujauhojen polttamisen. Se ei kata sellaisten tuotteiden polttamista, jotka ovat seurausta lihaluujauhojen käyttökiellosta rehuissa. Komissio tarkastelee tätä kysymystä myös erään toisen parhaillaan tarkastelussa olevan toimenpiteen yhteydessä (NN 44/02). Tästä syystä se ei sisälly tähän päätökseen.

1.1.4 *Tuet erikseen määriteltyä riskiainesta hallussaan pitäville lihakaupoille ja leikkaamoille*

(160) Kyseessä on 1 päivästä tammikuuta 2002 alkaen voimassa ollut toimenpide, jota niin ikään rahoitetaan renderointimaksulla ja joka hyödyttää lihakauppoja, jotka huolehtivat itse yli 12 kuukauden ikäisistä naudoista saatavien, selkäytimeen suorassa yhteydessä olevien selkärangan luiden hävittämisestä.

(161) Ranskan viranomaiset selittivät, että yli 12 kuukauden ikäisten nautaeläinten selkärankoja ei ennen vuotta 2002 ollut luokiteltu erikseen määritellyksi riskiainekseksi. Kyseisten selkärankojen sisällyttäminen erikseen määriteltyjen riskiainesten luetteloon, vaikka niitä ei poisteta teurastamoissa vaan lihakaupoissa, sai aikaan sen, että Ranskan viranomaiset määrittelivät erikseen määritellyt riskiainekset laissa julkisen renderointipalvelun piiriin kuuluviksi. Ranskan viranomaiset ovat sitä mieltä, että kaikki erikseen määritellyt riskiainekset, joita ei ollut Ranskan laissa sellaisiksi määritelty, kuuluivat teurasjätteiden luokkaan.

(162) Jos nämä jätteet kuuluvat julkisen renderointipalvelun piiriin eivätkä kulje teurastamoiden kautta, on kuitenkin päädyttävä siihen, että niiden hävittäminen kuuluu ensisijaisesti niiden lihakauppojen vastuulle, jotka huolehtivat yli 12 kuukauden ikäisten nautaeläinten selkärankojen käsittelystä.

(163) Näin ollen karjankasvattajille ja teurastamoille myönnettävien tukien osalta esitettyjä huomautuksia voidaan soveltuvin osin soveltaa lihakauppoihin, jotka pitävät hallussaan erikseen määriteltyjä riskiaineksia, joita tämä julkisen renderointipalvelun näkökohta koskee. Tämän vuoksi selkärankojen ilmainen poiskuljettaminen lihakaupoista ja leikkaamoista 1 päivästä tammikuuta 2002 alkaen on kyseisiä yrityksiä suosivaa valtiontukea.

1.1.5 *Tuki maksusta vapautetuille yrityksille*

(164) Yhteisöjen tuomioistuin tulkitsee tuen käsitettä siten, että se ei kata toimenpiteitä, joilla yritysten välille tehdään maksujen osalta ero, jos kyseinen erottelu on seurausta kyseisen maksujärjestelmän luonteesta tai taloudellisesta rakenteesta. Jäsenvaltion, joka on tehnyt maksujen osalta eron yritysten välillä, on osoitettava, että ero on tosiasiallisesti perusteltu kyseisen järjestelmän luonteen tai taloudellisten rakenteen perusteella [1].

(165) Laissa nro 96-1139 säädetään, että maksusta vapautetaan lihan vähittäismyyntiyritykset, joiden vuotuinen liikevaihto on alle 2,5 miljoonaa Ranskan frangia (tämä kynnys korotettiin myöhemmin 5 miljoonaan Ranskan frangiin, ks. 18 kappale). Tällainen vapautus merkitsee valtiolle varojen menetystä [2], eikä se vaikuta perustellulta valtion varojen turvaamiseen tähtäävän verotusjärjestelmän luonteen ja taloudellisen rakenteen kannalta.

(166) Vapautus ei itse asiassa viittaa lihan myynnillä saavutettuun liikevaihtoon vaan kokonaismyyntiin. Näin ollen on esimerkiksi mahdollista, että maksua ei sovelleta yritykseen, joka myy yksinomaan lihaa ja on saavuttanut sillä 2,4 miljoonan Ranskan frangin liikevaihdon. Sitä vastoin maksua sovelletaan elintarvikeyritykseen, jonka kokonaisliikevaihto on 10 miljoonaa Ranskan frangia, josta 1 miljoona Ranskan frangia lihan myynnistä. Koska maksu lasketaan lihatuotteiden arvosta, ei vaikuta perustellulta vapauttaa maksusta yritystä, jonka liikevaihto on lihan myynnin osalta korkeampi, samalla kun maksua sovellettaisiin kilpailevaan yritykseen, jonka lihatuotteiden avulla saavuttama liikevaihto on alhaisempi.

(167) Näin ollen mainittu vapautus tarjoaa valikoivan edun maksusta vapautetuille yrityksille [3]. Kyseessä on näin ollen tuki maksusta vapautetuille kauppiaille, sillä näiden verorasitus kevenee. Johdanto-osan 171 kappaleessa esitettyjen lihan kauppaa koskevien numerotietojen perustella komissio päätyy siihen, että kauppiaille, joiden liikevaihto on alle 2,5 miljoonaa Ranskan frangia (ja myöhemmin alle 5 miljoonaa Ranskan frangia), myönnetty maksuvapautus tarjoaa etuuden, jota on pidettävä perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdan mukaisena valtiontukena.

---

[1] Yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-159/01, Alankomaat v. komissio, 29. huhtikuuta 2004 antama tuomio, ei vielä julkaistu kokoelmassa.

[2] Vapautusten osalta ks. yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-387/92, Banco Exterior, 15. maaliskuuta 1994 antama tuomio, Kok. s. I-877, 13 kohta.

[3] Järjestelmän luonteen ja taloudellisen rakenteen osalta ks. yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-75/97, Belgia v. komissio, 17. kesäkuuta 1999 antama tuomio, Kok. s. I-3671, kohta 33, jossa viitataan tuomioistuimen asiassa 173/73, Italia v. komissio, 2. heinäkuuta 1974 antamaan tuomioon, Kok. s. 709, kohta 33.

1.2 VAIKUTUS KAUPPAAN

(168) Jotta voitaisiin määritellä, kuuluvatko kyseiset tuet perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan, on lopuksi selvitettävä, ovatko ne omiaan vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

(169) Yhteisöjen tuomioistuin on todennut, että kun jäsenvaltion tarjoama etuus lujittaa jonkin yritysryhmän asemaa jäsenvaltioiden välisessä kaupassa kilpaileviin yrityksiin nähden, tuen on katsottava vaikuttavan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan ([1]).

(170) Renderointitoiminta on palvelua, jota voidaan tarjota yli kansallisten rajojen. Tästä todistavat useat alalla toimivat suuret monikansalliset yritykset, jotka tarjoavat palvelujaan Ranskan lisäksi muissakin jäsenvaltioissa. Komissio toteaa tämän vuoksi, että Ranskan renderointiyrityksille myönnetyt maksut vaikuttavat jäsenvaltioiden väliseen kauppaan perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla.

(171) Jäsenvaltioiden välillä käytävästä lihatuotteiden kaupasta todistavat renderointiyritysten, karjankasvattajien ja teurastamoiden sekä erikseen määriteltyä riskiainesta hallussaan pitävien leikkaamoiden ja lihakauppojen osalta monet alan yhteiset markkinajärjestelyt, jotka on lueteltu 124 kappaleessa. Taulukossa 2 kuvataan Ranskan ja muiden jäsenvaltioiden välistä kauppaa tuotteilla, jotka olivat merkityksellisimpiä renderointimaksun ensimmäisenä soveltamisvuonna.

Taulukko 2

Ranska/EU-14	Naudanliha	Sianliha	Siipikarjanliha
Tuonti 1997			
tonnia	286 000	465 000	140 000
miljoonaa ecua	831	1 003	258
Vienti 1997			
tonnia	779 000	453 000	468 000
miljoonaa ecua	1 967	954	1 069

([1]) Yhteisöjen tuomioistuimen asiassa 730/79, Philip Morris, 17. syyskuuta 1980 antama tuomio, Kok. s. 2671, 11 kohta.

(172) Lisäksi on tärkeää huomata, että komissiolle toimitettujen lukujen perusteella Ranskaan tuotiin vuonna 1999 eläviä eläimiä 2 297 miljoonan Ranskan frangin edestä, samalla kun lihan ja muiden syötävien eläimenosien tuonti vastasi lähes 17 000:ta miljoonaa Ranskan frangia. Valtaosaan Ranskaan tuoduista lihatuotteista oli siis jo sovellettu renderointitoimia niiden alkuperämaassa.

(173) Tältä osin, ja kuten komissio jo totesi tutkintamenettelyä aloittaessaan, kantelun tekijät viittaavat myös kilpailusta, kulutuksesta ja petostentorjunnasta vastaavan Ranskan viraston julkaisemaan muistioon, jonka mukaan lihanostosta perittävä maksu voi johtaa voittomarginaalien leikkaamiseen tai ulkomaisten tuottajien markkina-alueiden vähenemiseen, minkä vuoksi se uhkaa vahingoittaa kaupan edellytyksiä.

(174) Komissio päättelee näin ollen, että karjankasvattajia ja teurastamoja hyödyttävällä toimenpiteellä on ainakin potentiaalista vaikutusta kauppaan.

(175) Maksusta vapautettujen yritysten osalta komissio katsoo, että maksusta vapauttaminen vaikuttaa ainakin potentiaalisesti erityisesti rajaseuduilla eli rajat ylittävään kauppaan.

(176) Yhteenvetona voidaan todeta vaikuttavan siltä, että kyseiset tuet ovat kokonaisuudessaan omiaan vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Asianomaiset alat ovatkin hyvin avoimia yhteisön tason kilpailulle ja tästä syystä herkkiä jonkin jäsenvaltion yrityksille myönnettäville tuille.

1.3 KILPAILUN VÄÄRISTYMINEN

(177) Yhteisöjen tuomioistuin totesi GEMO-asiassa antamassaan tuomiossa, että viranomaisten toimenpiteet, joiden tavoitteena on vapauttaa karjankasvattajat ja teurastamot julkiseen renderointipalveluun liittyvistä kustannuksista, vaikuttavat muodostavan taloudellisen edun, joka saattaa vääristää kilpailua. Komissio katsoo, että vastaavaa päätelmää voidaan soveltaa myös renderointiyrityksiin, erikseen määriteltyä riskiainesta hallussaan pitäviin lihakauppoihin ja leikkaamoihin sekä maksusta vapautettuihin yrityksiin. Kaikki nämä osapuolet toimivat kilpailulle avoimilla markkinoilla, joilla edellä 171 kappaleessa kuvailtu kaupan määrä on hyvin suuri ottaen huomioon asianomaisten elintarvikeyritysten merkittävä koko.

1.4 PÄÄTELMÄT PERUSTAMISSOPIMUKSEN 87 ARTIKLAN 1 KOHDASSA TARKOITETUN TUEN LUONTEESTA

(178) Komissio katsoo edellä esitetyn perusteella, että renderointiyrityksiä, karjankasvattajia ja teurastamoja, erikseen määriteltyä riskiainesta hallussaan pitäviä leikkaamoja ja lihakauppoja sekä maksusta vapautettuja yrityksiä hyödyttävät toimenpiteet tarjoavat näille toimijoille edun, josta muut toimijat eivät pääse hyötymään. Tämä etu vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla tiettyjä yrityksiä ja tuottajia, minkä vuoksi se on omiaan vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Komissio toteaa näin ollen, että kyseiset toimenpiteet kuuluvat perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan.

2. *TUKIEN SOVELTUVUUS YHTEISMARKKINOILLE*

(179) Perustamissopimuksen 87 artiklassa määrätään kuitenkin poikkeuksista yleisperiaatteeseen, jonka mukaan valtiontuet ovat perustamissopimuksen vastaisia, vaikka eräitä näistä poikkeuksista ei voi selvästikään soveltaa, varsinkaan niitä, joista määrätään mainitun artiklan 2 kohdassa. Ranskan viranomaiset eivät ole vedonneet kyseisiin poikkeuksiin.

(180) Perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan poikkeuksia on tulkittava tiukasti tarkasteltaessa alueelliseen tai alakohtaiseen käyttöön tarkoitettuja tukiohjelmia tai yksittäisiä tapauksia, joihin sovelletaan yleisiä tukijärjestelmiä. Kyseisiä tukia voidaan myöntää vain, jos komissio voi varmistua siitä, että tuki on välttämätöntä jonkin kyseessä olevan tavoitteen saavuttamiseksi. Poikkeusten myöntäminen tuille ilman tällaista vastinetta haittaisi jäsenvaltioiden välistä kauppaa ja aiheuttaisi kilpailun vääristymiä, joita ei voida perustella yhteisön edulla, ja poikkeukset soisivat vastaavasti aiheettomia etuja tiettyjen jäsenvaltioiden toimijoille.

(181) Komissio katsoo, että kyseessä olevia tukia ei ole tarkoitettu taloudellisen kehityksen edistämiseen alueilla, joilla elintaso on poikkeuksellisen alhainen tai joilla vajaatyöllisyys on vakava ongelma 87 artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaisesti. Tuen tarkoituksena ei ole liioin perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan b alakohdassa mainittu Euroopan yhteistä etua koskevan tärkeän hankkeen edistäminen tai jäsenvaltion taloudessa olevan vakavan häiriön poistaminen. Tukea ei myöskään ole tarkoitettu edistämään kulttuuria tai kulttuuriperintöä 87 artiklan 3 kohdan d alakohdassa tarkoitetulla tavalla.

(182) EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdassa määrätään kuitenkin, että yhteismarkkinoille soveltuvana voidaan pitää tukea tietyn taloudellisen toiminnan tai talousalueen kehityksen edistämiseen, jos tuki ei muuta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla. Mainitussa kohdassa tarkoitetun poikkeuksen myöntämiseksi tukien on edistettävä asianomaisen alan kehitystä.

2.1 TUKIEN SÄÄNTÖJENVASTAISUUS

(183) Komission on ensinnäkin mainittava, että Ranska ei ole antanut sille perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan mukaisesti tietoa renderointimaksun käyttöön ottamisesta eikä rahoittamistaan toimista. Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 88 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 22 päivänä maaliskuuta 1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 [1] 1 artiklan f kohdassa sääntöjenvastaiseksi tueksi määritellään uusi tuki, joka on otettu käyttöön perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan vastaisesti. Mainitun asetuksen 1 artiklan c kohdassa säädetään valtiontukia koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta [2].

(184) Koska Ranskan toteuttamat toimenpiteet sisältävät valtiontukea, kyse on uusista tuista, joita ei ole annettu komission tietoon, minkä vuoksi ne ovat perustamissopimuksen mukaisesti sääntöjenvastaisia.

2.2 ILMOITTAMATTA JÄTETTYIHIN TOIMENPITEISIIN SOVELLETTAVIEN SUUNTAVIIVOJEN MÄÄRITTELY

(185) Koska kyseessä on veronluonteisella maksulla rahoitettu valtiontuki, komission on tarkasteltava sekä rahoitettuja toimia eli tukia että niiden rahoitusta. Yhteisöjen tuomioistuin on todennut, että kun tuen rahoitustapa, muun muassa sen rahoittaminen pakollisilla maksuilla, on tukitoimen oleellinen osa, komission on viimeksi mainittua tutkiessaan välttämättä otettava huomioon tämä rahoitustapa [3].

(186) Maatalouden suuntaviivojen 23.3 kohdan ja valtiontuen sääntöjenvastaisuuden arvioinnissa sovellettavien sääntöjen määräytymisestä annetun komission ilmoituksen [4] mukaan asetuksen (EY) N:o 659/1999 1 artiklan f kohdassa tarkoitettu sääntöjenvastainen tuki on arvioitava tuen myöntämishetkellä voimassa olevien sääntöjen ja suuntaviivojen mukaisesti.

---

[1] EYVL L 83, 27.3.1999, s. 1. Asetus sellaisena kuin se on muutettuna vuoden 2003 liittymisasiakirjalla.

[2] ”Uudella tuella” tarkoitetaan kaikkia tukia, eli tukiohjelmia ja yksittäisiä tukia, jotka eivät ole voimassa olevaa tukea, mukaan lukien voimassa olevan tuen muutokset.

[3] Yhteisöjen tuomioistuimen yhdistetyissä asioissa C-261/01 ja C-262/01, Van Calster et al., 21.10.2003 antama tuomio, Kok. 2003, s. I-12249.

[4] EYVL C 119, 22.5.2002, s. 22.

(187) Komissio vahvisti vuonna 2002 TSE-testien, kuolleiden eläinten ja teurasjätteiden vuoksi myönnettäviä valtiontukia koskevat yhteisön suuntaviivat ([1]), jäljempänä "TSE-suuntaviivat". Näitä suuntaviivoja on sovellettu 1 päivästä tammikuuta 2003. TSE-suuntaviivojen 44 kohdassa määrätään, että kuolleisiin eläimiin ja teurasjätteisiin liittyviä tapauksia lukuun ottamatta asetuksen (EY) N:o 659/1999 1 artiklan f kohdassa tarkoitettu sääntöjenvastainen tuki arvioidaan tuen myöntämishetkellä voimassa olleiden sääntöjen ja suuntaviivojen mukaisesti. Näin ollen kyseessä olevaa tapausta on näiden kahden tukityypin osalta tarkasteltava TSE-suuntaviivojen nojalla.

(188) TSE-suuntaviivojen 46 ja 47 kohdassa on joukko tähän tapaukseen sovellettavia määräyksiä, jotka koskevat kuolleita eläimiä ja teurasjätteitä.

(189) Kuolleista eläimistä aiheutuneiden kustannusten kattamiseen tarkoitettujen valtiontukien osalta voidaan todeta, että komissio ei TSE-suuntaviivojen 46 kohdan mukaan ole toistaiseksi selkeästi määritellyt asiaa koskevia toimintaperiaatteitaan. Tämä koskee erityisesti sitä, miten suhtautua tautien torjuntaa koskeviin, valtiontuen 100 prosenttiin asti salliviin sääntöihin, joista määrätään maatalouden suuntaviivojen 11.4 kohdassa, ja toisaalta saastuttaja maksaa -periaatteeseen ja sääntöihin, jotka koskevat jätteen käsittelyyn myönnettävää tukea. Näin ollen komissio hyväksyy ennen TSE-suuntaviivojen soveltamisen alkamispäivää eläinten tuotannon, jalostuksen ja kaupan pitämisen tasolla sääntöjenvastaisesti myönnetyn valtiontuen 100 prosenttiin asti kuolleiden eläinten poistamis- ja tuhoamiskustannuksista, sanotun kuitenkaan rajoittamatta yhteisön lainsäädännön muiden säännösten noudattamista.

(190) TSE-suuntaviivojen 47 kohdassa todetaan, että komissio on tehnyt vuoden 2001 tammikuusta alkaen yksittäisiä päätöksiä teurasjätteelle myönnettävän valtiontuen osalta ja sallinut valtiontuen enintään 100 prosenttiin asti erikseen määritellyn riskiaineksen, lihaluujauhon ja tällaisia tuotteita sisältävän rehun hävittämiskustannuksista, kun tällaiset ainekset ja rehu on ollut hävitettävä uuden TSE:tä koskevan yhteisön lainsäädännön vuoksi. Nämä päätökset perustuivat erityisesti maatalouden suuntaviivojen 11.4 kohtaan, ja niissä otettiin huomioon tukien lyhytkestoisuus ja tarve noudattaa saastuttaja maksaa -periaatetta pitkällä aikavälillä. Komissio on hyväksynyt poikkeuksellisesti tällaisen valtiontuen myöntämisen myös muille kuin elävien eläinten tuotantoalan toimijoille, kuten teurastamoille. Komissio soveltaa samoja periaatteita ennen vuoden 2002 päättymistä sääntöjenvastaisesti myönnettyyn tukeen, jonka tarkoituksena on korvata uudesta TSE:hen liittyvästä yhteisön lainsäädännöstä johtuvat vastaavat kustannukset, sanotun kuitenkaan rajoittamatta yhteisön lainsäädännön muiden säännösten noudattamista.

([1]) EYVL C 324, 24.12.2002, s. 2.

(191) Muille toimijoille myönnettyjä mahdollisia toimintatukia on tarkasteltava maatalouden suuntaviivojen nojalla.

2.3 ANALYSOINTI SOVELLETTAVIEN SÄÄNNÖSTEN PERUSTEELLA

2.3.1 *Tuet*

2.3.1.1 **Tuet renderointiyrityksille**

(192) TSE-suuntaviivojen 46 kohdassa määrätään, että komissio hyväksyy ennen mainittujen suuntaviivojen soveltamisen alkamispäivää eläinten tuotannon, jalostuksen ja kaupan pitämisen tasolla sääntöjenvastaisesti myönnetyn valtiontuen 100 prosenttiin asti kuolleiden eläinten poistamis- ja tuhoamiskustannuksista, sanotun kuitenkaan rajoittamatta yhteisön lainsäädännön muiden säännösten noudattamista.

(193) TSE-suuntaviivojen 47 kohdassa todetaan, että komissio on tehnyt vuoden 2001 tammikuusta alkaen yksittäisiä päätöksiä teurasjätteelle myönnettävän valtiontuen osalta ja sallinut erikseen määritellyn riskiaineksen, lihaluujauhon ja tällaisia tuotteita sisältävän rehun hävittämiskustannuksiin valtiontuen enintään 100 prosenttiin asti, kun tällaiset ainekset ja rehu on ollut hävitettävä uuden TSE:tä koskevan yhteisön lainsäädännön vuoksi.

(194) Komissio toteaa lisäksi, että yritykset on TSE-suuntaviivojen 33 ja 34 kohdan mukaisesti periaatteessa valittu ja niiden palkkiot maksettu markkinaperiaatteiden mukaisesti syrjimättä ketään, ja tarvittaessa on käytetty yhteisön lainsäädännön mukaisia tarjouskilpailumenettelyjä ja joka tapauksessa riittävää mainontaa, jolla on varmistettu, että kyseiset palvelumarkkinat ovat avoinna kilpailulle ja että julkisia hankintoja koskevia sääntöjä sovelletaan puolueettomasti. Toteutettavien toimenpiteiden kiireellisyyden ja tarjouskilpailujen tuloksettomuuden vuoksi komissio katsoo, että myös pakkolunastukset voidaan hyväksyä.

(195) TSE-suuntaviivojen 47 kohdassa muistutetaan, että komissio on hyväksynyt poikkeuksellisesti tällaisen valtiontuen myöntämisen myös muille kuin elävien eläinten tuotantoalan toimijoille, kuten teurastamoille. Komissio katsoo, että tämän poikkeuksen soveltamisalaan on kuuluttava myös muita yrityksiä, jotka vastaavat elävien eläinten tuotantoon läheisesti liittyvistä tehtävistä, kuten renderointiyrityksiä.

(196) Komissio voi esitettyjen tosiseikkojen perusteella tehdä sen johtopäätöksen, että tarkasteltavana olevat tuet, joita myönnettiin Ranskan renderointiyrityksille 1 päivän tammikuuta 1997 ja 31 päivän joulukuuta 2002 välisenä aikana 100 prosenttiin asti näille aiheutuneista kustannuksista, täyttävät TSE-suuntaviivoissa vahvistetut vaatimukset.

2.3.1.2 **Tuet karjankasvattajille – kuolleet eläimet**

(197) TSE-suuntaviivojen 46 kohdassa määrätään, että komissio hyväksyy ennen mainittujen suuntaviivojen soveltamisen alkamispäivää eläinten tuotannon, jalostuksen ja kaupan pitämisen tasolla sääntöjenvastaisesti myönnetyn valtiontuen 100 prosenttiin asti kuolleiden eläinten poistamis- ja tuhoamiskustannuksista, sanotun kuitenkaan rajoittamatta yhteisön lainsäädännön muiden säännösten noudattamista.

(198) Komissio voi siis esitettyjen tosiseikkojen perusteella tehdä sen johtopäätöksen, että tuet, joita myönnettiin Ranskan karjankasvattajille 1 päivän tammikuuta 1997 ja 31 päivän joulukuuta 2002 välisenä aikana 100 prosenttiin asti näille aiheutuneista kustannuksista, täyttävät TSE-suuntaviivoissa vahvistetut vaatimukset.

2.3.1.3 **Tuet teurastamoille – teurasjätteet**

(199) Teurasjätteelle myönnettävän valtiontuen osalta TSE-suuntaviivojen 47 kohdassa todetaan, että komissio sallii ennen vuoden 2002 päättymistä sääntöjenvastaisesti myönnetyn valtiontuen enintään 100 prosenttiin asti erikseen määritellyn riskiaineksen, lihaluujauhon ja tällaisia tuotteita sisältävän rehun hävittämiskustannuksista, kun tällaiset ainekset ja rehu on ollut hävitettävä uuden TSE:tä koskevan yhteisön lainsäädännön vuoksi.

(200) Komissio voi siis esitettyjen tosiseikkojen perusteella tehdä sen johtopäätöksen, että tarkasteltavana olevat tuet, joita myönnettiin Ranskan teurastamoille 1 päivän tammikuuta 1997 ja 31 päivän joulukuuta 2002 välisenä aikana 100 prosenttiin asti näille aiheutuneista kustannuksista, täyttävät TSE-suuntaviivoissa vahvistetut vaatimukset.

2.3.1.4 **Tuet lihakaupoille – lihakauppojen hallussa oleva erikseen määritelty riskiaines**

(201) TSE-suuntaviivojen 47 kohtaa sovelletaan soveltuvin osin lihakauppojen ja leikkaamoiden hallussa olevaan erikseen määriteltyyn riskiainekseen – tässä tapauksessa yli 12 kuukauden ikäisten nautojen selkärankoihin.

(202) Komissio voi siis esitettyjen tosiseikkojen perusteella tehdä sen johtopäätöksen, että tuet, joita on voitu myöntää erikseen määriteltyä riskiainesta hallussaan pitäneille Ranskan lihakaupoille 1 päivän tammikuuta 1997 ja 31 päivän joulukuuta 2002 välisenä aikana 100 prosenttiin asti näille aiheutuneista kustannuksista, täyttävät TSE-suuntaviivoissa vahvistetut vaatimukset.

2.3.1.5 **Maksusta vapautetut yritykset**

(203) Komissio totesi, että sellaisille yrityksille myönnetty vapautus, joiden vuotuinen liikevaihto on alle 2,5 miljoonaa Ranskan frangia, merkitsee valtiolle varojen menetystä eikä vaikuta perustellulta verotusjärjestelmän luonteen ja taloudellisen rakenteen kannalta. Vaikka verotusjärjestelmässä voidaankin määrätä sen järkiperäisen ja tehokkaan toiminnan kannalta tarpeellisista toimenpiteistä, kuten pieniltä yrityksiltä perittävästä kiinteämääräisestä verosta niiden kirjanpitovelvoitteiden keventämiseksi ([1]), on hyvin kyseenalaista, voivatko nämä toimenpiteet mennä selkeisiin vapautuksiin asti. Lisäksi, vaikka tällaiset vapautukset olisivat sallittuja, komissio on sitä mieltä, että ne olisi rajoitettava hyvin marginaalisiin tapauksiin ([2]), joissa toisaalta kirjanpitovaatimusten ja toisaalta veroviranomaisten harjoittaman hallinnon kustannukset osoittautuisivat arvioituja tuloja suuremmiksi.

(204) Tarkasteltavana olevassa tapauksessa kynnysarvon vahvistamista niinkin korkeaksi kuin 2,5 miljoonaan frangiin koskevat perustelut eivät kuitenkaan ole lainkaan ilmeiset eivätkä näytä käyvän ilmi lain nro 96-1139 ([3]) valmistelutoimista. Kyseisen vapautuksen valikoiva soveltamisala tulee selvästi ilmi, jos otetaan huomioon, että komission tietojen mukaan 80 prosenttia lihasta ja lihatuotteista myydään valintamyymälöissä, joiden keskimääräinen kokonaisliikevaihto ja jopa erityinen lihan liikevaihto ovat kynnysarvoa selvästi korkeammat ([4]), samalla kun pienet liikkeet (lihakaupat), joiden saavuttama keskimääräinen liikevaihto on kynnysarvoa alempi (1,6 miljoonaa frangia), joutuvat kilpailemaan valintamyymälöiden kanssa.

([1]) Ks. komission tiedonanto valtiontukisääntöjen soveltamisesta yritysten välittömään verotukseen (EYVL C 384, 10.12.1998, s. 3).

([2]) Ks. tältä osin toinen vapautussäännös, joka sisältyy yleisen verolain 302 a ZD pykälän V kohtaan: ”maksua ei peritä, kun kuukausittaisten ostojen määrä on ilman alv:tä alle 20 000 frangia”; säännös näyttäisi koskevan pienempiä myyjiä.

([3]) On huomattava, että vuoden 2000 lisätalousarviota korjaavan lain 35 pykälällä kynnysarvo nostetaan 5 miljoonaan Ranskan frangiin, mikä pahentaa ongelmaa entisestään.

([4]) Supermarketin keskimääräinen liikevaihto on noin 40 miljoonaa frangia, josta lähes puolet saadaan tuoretuotteista; näistä tuoretuotteista siipikarjanlihan osuus on vain 22 %, jolloin ”lihan” liikevaihto on noin 4 miljoonaa frangia.

(205) Vapauttamista koskevan kynnysarvon vaikutus näyttää näin ollen olevan lihakaupoille ja muille pienille liikkeille myönnetty vapautus, samalla kun maksu peritään suurimmasta osasta jakelua, josta valintamyymälät huolehtivat. Jos kynnysarvo kaiken lisäksi viittaa kokonaisliikevaihtoon (eikä yksinomaan lihaan), saattaa käydä niin, että esimerkiksi 2,4 miljoonan Ranskan frangin suuruisen liikevaihdon saavuttava lihakauppa vapautetaan maksusta, kun taas valintamyymälän, jonka lihanmyynti on tätä pienempi mutta kokonaisliikevaihto kynnysarvoa suurempi, on suoritettava maksu. Kyseinen vapautus näyttäisi näin ollen johtavan lihan eri vähittäismyyjien väliseen syrjivään kohteluun perustein, jotka eivät noudata veronluonteisen maksun järjestelmälle ominaista rationaalisuutta.

(206) Komission mielestä ei ole osoitettu toteen, että tällaista vapautusta voitaisiin perustella verotusjärjestelmän taloudellisella rakenteella, koska Ranskan viranomaiset eivät ole esittäneet mitään asiaa koskevia tietoja.

(207) Maataloustuotteiden markkinointiyritysten osalta (ja, koska maksu koskee myös lihaa sisältäviä tuotteita, myös perustamissopimuksen I liitteen ulkopuolisten tuotteiden osalta) voidaan todeta, että koska komissio katsoo tuen vaikuttavan yhteisön sisäiseen kauppaan, se kuuluu maatalouden suuntaviivojen 3.5 kohdan soveltamisalaan. Kyseisessä kohdassa määrätään, että tukitoimenpiteeseen on aina sisällyttävä jokin kannustava piirre tai siinä on edellytettävä tuensaajalta jonkinlaista vastasuoritusta, jotta sitä voitaisiin pitää yhteismarkkinoille soveltuvana. Ellei yhteisön lainsäädännössä tai maatalouden suuntaviivoissa siis ole erityisesti mainittu poikkeuksesta, yksinomaan tuottajien taloudellisen aseman parantamiseen tarkoitetut yksipuoliset valtiontuet, jotka eivät millään tavoin edistä alan kehitystä, ja erityisesti pelkästään hinnan, määrän, tuotantoyksikön tai tuotantovälineyksikön perusteella myönnettävät tuet katsotaan toimintatuiksi, jotka eivät sovellu yhteismarkkinoille.

(208) Tässä tapauksessa maksusta vapautuksessa on kyse kustannusten keventämisestä, mihin ei sisälly minkäänlaisia kannustavia piirteitä eikä vastasuoritusta tuensaajalta, eikä vapautuksen yhteensopivuutta kilpailusääntöjen kanssa ole voitu vahvistaa.

(209) Ennen 1 päivää tammikuuta 2000 myönnettyjen tukien osalta todettakoon, että maatalouden suuntaviivojen 3.5 kohdassa tarkoitettu toimintatuen käsite sisältyi jo tuolloin komission käytäntöön. Tästä seuraa, että perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdassa määrättyä poikkeusta tukien kieltämistä koskevaan periaatteeseen ei voida soveltaa.

(210) Komissio päätyy edellä esitetyn perusteella siihen, että tarkasteltavana oleva verovapautus on sovellettavien kilpailusääntöjen vastaista tukea.

2.3.2 *Tukien rahoittaminen*

2.3.2.1 **Ennen 31 päivää joulukuuta 2000**

(211) Ranskan viranomaiset päättivät rahoittaa julkisen renderointipalvelun 31 päivään joulukuuta 2000 asti veronluonteisella maksulla, joka oli sidottu maksua hoitavaan rahastoon ja joka perittiin lihan ja lihatuotteiden vähittäiskauppiailta.

(212) Komissio totesi 2 kappaleessa mainitussa rikkomisesta johtuvassa menettelyssä, että tämän renderointipalvelun rahoitustavan mukaan on kiellettyä periä korvauksia julkisen renderointipalvelun käyttäjiltä. Ranskan tuottajille aiheutuvat kustannukset siis alenevat, koska valtio vastaa renderointikuluista. Maksu vaikuttaa näin ollen sen edun vastasuoritukselta, joka saadaan, kun eläinten ruhojen ja teurasjätteiden keruu ja hävittäminen rahoitetaan kokonaisuudessaan julkisin varoin.

(213) Elävinä tuotuja ja Ranskassa teurastettuja eläimiä lukuun ottamatta muista jäsenvaltioista tulevista Ranskassa kaupan pidetyistä tuotteista peritään kuitenkin maksu erotuksetta ja samoin edellytyksin, vaikka ne eivät saa mitään etua rahaston rahoituksesta. Näiden tuotteiden osalta kyse on siis nettomaksusta. Toisin sanoen, vaikka maksua tosiasiallisesti sovelletaan ranskalaista alkuperää oleviin tuotteisiin ja muiden jäsenvaltioiden tuotteisiin samanlaisin määräytymisperustetta, suorittamista ja erääntymistä koskevin edellytyksin, tällainen vastaavuus ei vallitse enää maksusta kertyvien tulojen sitomisen tasolla.

(214) Komissio on mainitun rikkomisesta johtuvan menettelyn yhteydessä tarkastellut renderointimaksun yhteensopivuutta perustamissopimuksen 25 ja 90 artiklan kanssa.

(215) Komissio katsoi tuolloin, että renderointimaksu ei ole vastoin perustamissopimuksen 25 artiklan määräyksiä, joten sitä ei voida luokitella vaikutukseltaan tullia vastaavaksi maksuksi, sillä Ranskan viranomaiset olivat osoittaneet, että maksua ei sidota yksinomaan kansallisia tuotteita eli ranskalaista lihaa hyödyttäviin toimiin.

(216) Perustamissopimuksen 90 artiklan suhteen komissio päätyi siihen, että Ranska on laiminlyönyt sille mainitun 90 artiklan nojalla kuuluvat velvollisuudet soveltaessaan renderointimaksuksi kutsuttua maksua, joka koskee lihan ja muiden eriteltyjen tuotteiden ostoa kaikkien näitä tuotteita vähittäismyynnissä myyvien henkilöiden toimesta ja joka ranskalaisten tuotteiden osalta korvautuu ainakin osittain eläinten ruhojen ja teurasjätteiden keruun ja hävittämisen rahoittamisella kokonaisuudessaan julkisin varoin, samalla kun muista jäsenvaltioista tulevista Ranskassa kaupan pidetyistä tuotteista peritään maksu samoin edellytyksin, vaikkeivät ne saa mitään etua rahastosta, johon maksu sidotaan.

(217) Komissio katsoo sen vuoksi, että renderointimaksu rikkoo perustamissopimuksen 90 artiklan määräyksiä, koska sillä on otettu käyttöön muista jäsenvaltioista tulevien tuotteiden verosyrjintä. Tämä koskee kaikkea tuontilihaa sekä eläviä eläimiä, jos näihin ei sovelleta renderointitoimia. Tältä osin on muistutettava, että muista jäsenvaltioista Ranskaan tulevan lihan tuonti on paljon merkittävämpää kuin elävien eläinten tuonti.

(218) Komissio katsoo yleensä yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön [1] mukaisesti, että tuen rahoittamisella pakollisilla maksuilla voi olla varsinaisen tuen tarkoituksen ylittävä suojavaikutus. Kyseinen maksu on itse asiassa pakollinen. Saman oikeuskäytännön mukaan komissio katsoo, että tukea ei voida rahoittaa veronluonteisilla maksuilla, jotka koskevat myös muista jäsenvaltioista tuotuja tuotteita.

(219) Kun otetaan huomioon tämä oikeuskäytäntö sekä se, että maksulla rahoitetaan perustamissopimuksen 87 artiklan mukaista valtiontukea ja että maksu on perustamissopimuksen 90 artiklan vastaisesti luonteeltaan syrjivää, jos muista jäsenvaltioista peräisin olevista tuotteista peritään myös maksu ilman että ne saavat mitään etua rahastosta, johon maksu sidotaan, komissio katsoo, että muiden jäsenvaltioiden tuontituotteista perittävästä maksusta saadut tulot ovat kilpailusääntöjen kannalta tuen rahoitukseen soveltumattomia tuloja.

2.3.2.2 **Tilanne 31 päivän joulukuuta 2000 jälkeen**

(220) Maksuista kertyvät tulot on 1 päivästä tammikuuta 2001 alkaen siirretty suoraan valtion yleiseen talousarvioon eikä enää tätä tarkoitusta varten perustettuun rahastoon. Komissio katsoi, että yleisesti ottaen on mahdotonta näyttää toteen, onko kyseisen maksun ja valtion tarjoaman ja rahoittaman tietyn palvelun rahoittamisen välillä yhteyttä, koska maksusta saatavat tulot sisällytetään kansalliseen talousarviojärjestelmään. Näin ollen enää ei näyttäisi olevan mahdollista vahvistaa, että jollakin maksulla on muita tuotteita syrjivä vaikutus, koska maksusta saatavat tulot sekoittuisivat valtion muiden tulojen kanssa ilman, että tukien maksamista voidaan suoraan panna valtion tiliin.

(221) Komissio lopetti rikkomisesta johtuvan menettelyn 26 päivänä kesäkuuta 2002. Komissiolle osoitetussa kantelussa esitettiin kuitenkin väitteitä, jotka oli syytä ottaa tarkasteluun tämän menettelyn yhteydessä. Väitteissä epäiltiin, etteikö varoilla ja niiden käytöllä olisi minkäänlaista yhteyttä.

(222) Vaikka Ranskan viranomaisten suunnittelemassa uudessa järjestelmässä maksusta kertyvät tulot sidotaankin valtion yleiseen talousarvioon, vaikuttaa siltä, että talousarvioon sisällyttämisen jälkeen ne on sidottu tiettyyn maatalousministeriön lukuun, josta ne on sen jälkeen siirretty renderointipalvelun varainhoidosta vastaavan CNASEA:n budjettiin. Mainitun yhteyden olemassaolosta näyttivät todistavan myös komission saatavilla olevat numerotiedot.

(223) Ranskan lainsäädäntöä tarkasteltuaan komissio tutki, pitikö paikkansa, että varojen ja niiden käytön välillä ei ollut yhteyttä. Tällaisen yhteyden puuttuminen voisi käytännössä johtaa samaan lopputulokseen kuin verojärjestelmä, jonka komissio oli perustamissopimuksen 90 artiklan nojalla asettanut kyseenalaiseksi 2 kappaleessa mainitun rikkomisesta johtuvan menettelyn yhteydessä.

(224) Ranskan viranomaiset myöntävät, että maksuun liittyvien uusien säännösten käyttöönoton yhteydessä korostettiin tarvetta jatkaa julkisen renderointipalvelun rahoittamista. Nämä perustelut olivat loogisia, varsinkin kun maksu oli 1 päivästä tammikuuta 1997 lähtien ollut sidottu tähän täsmälliseen tavoitteeseen.

(225) Julkisen renderointipalvelun rahoittamisesta renderointimaksusta kertyvällä tuotolla ei ole kuitenkaan annettu yhtään oikeudellisen tason velvoittavaa asiakirjaa, kuten vuonna 1997. Tuolloin 26 päivänä joulukuuta 1996 annetun lain nro 96-1139 1 pykälässä säädettiin, että maksusta kertyvät tulot oli siirrettävä rahastoon, jonka tavoitteena oli rahoittaa ihmisten ja eläinten ravinnoksi kelpaamattomiksi todettujen eläinten ruhojen ja teurasjätteiden keruu ja hävittäminen.

[1] Yhteisöjen tuomioistuimen asiassa 47/69, Ranska v. komissio, 25. kesäkuuta 1970 antama tuomio, Kok. s. 487.

(226) Ranskan viranomaiset selittävät, että julkisen renderointipalvelun rahoittamisesta vastaavaa rahastoa ei ole ollut olemassa 1 päivän tammikuuta 2001 jälkeen ja että julkiseen renderointipalveluun sidotut määrärahat otetaan maatalousministeriön talousarvioon samoin kuin muut menot. Lisäksi ne toteavat, että määrät, jotka liittyvät maksusta kertyneisiin tuloihin ja julkisen renderointipalvelun kustannuksiin, eivät ole yhtä suuret. Maksusta kertyneet tulot olivat itse asiassa 550 miljoonaa euroa vuonna 2003, kun maatalousministeriön sitomien määrärahojen kokonaismääräksi oli samana vuonna vahvistettu 280 miljoonaa euroa.

(227) Ranskan viranomaiset toteavat näin ollen, että vaikka maksun alkuperäinen nimi on pysynyt samana, sitä ei sidota enää erityisesti julkisen renderointipalvelun rahoittamiseen.

(228) Komissio toteaa julkisasiamiehen huomauttaneen eräässä yhteisöjen tuomioistuimessa parhaillaan käsiteltävänä olevassa asiassa [1], että maksun ja valtiontuen välisestä suorasta ja erottamattomasta yhteydestä todistavat seuraavat seikat: a) asianomaista tukea rahoitetaan maksusta kertyvillä tuloilla; b) maksusta kertyvät tulot sidotaan nimenomaisesti kyseiseen tukeen; c) maksusta kertyvien tulojen ja niiden erityisen tueksi sitomisen välinen yhteys on asiaa koskevan lainsäädännön perusteella pakollinen; d) maksu ja tuki vaikuttavat kyseisen (osa)alan tai yritysryhmän kilpailusuhteisiin.

(229) Komissio, joka pitää kyseisiä parametreja asianmukaisina, toteaa, että 1 päivän tammikuuta 2001 jälkeen Ranskan laissa ei ole säädetty kertaakaan renderointimaksun sitomisesta johonkin konkreettiseen tavoitteeseen; ei siis vaikuta siltä, että maksua olisi kyseisen päivämäärän jälkeen sidottu erityisesti julkisen renderointipalvelun rahoittamiseen. Ei myöskään ole mahdollista todeta, että maksusta kertyvien tulojen ja niiden sitomisen välillä olisi yhteys.

(230) Komissio panee merkille Ranskan viranomaisten huomautukset, joiden mukaan julkiseen renderointipalveluun sidottuja varoja ei ole käytetty muihin tarkoituksiin kuin tämän palvelun rahoittamiseen. Taulukosta 1 käy lisäksi ilmi, että maksusta vuosina 2001 ja 2002 kertyneet tulot (950 323 981 euroa) ja julkisen renderointipalvelun kokonaismenot (411 472 078 euroa) eivät ole läheskään yhtä suuret, että tämä sama havainto voidaan tehdä molempien vuosien osalta erikseen ja että ainoastaan osa maksusta kertyneistä tuloista on suunnattu julkisen rahoituspalvelun rahoittamiseen, mikä puhuu vahvasti sen puolesta, että renderointimaksun ja julkisen renderointipalvelun rahoittamisen välillä ei ole ollut yhteyttä 1 päivän tammikuuta 2001 jälkeen.

(231) Komissio toteaa lisäksi, ettei se ole tutkintamenettelyn aloittamisen jälkeen saanut kantelun tekijöiltä muita tietoja, jotka tukisivat selkeästi ja lopullisesti niiden asiasta esittämiä väitteitä. Komissio ei ole voinut kantelun tekijöiden esittämien väitteiden perusteella todeta, että veronluonteisen maksun ja tukijärjestelmän välillä vallitsee yhteys.

(232) Näin ollen komissio vahvistaa keskeytetyn rikkomisesta johtuvan menettelyn yhteydessä tekemänsä päätelmät ja toteaa, että renderointimaksun ja julkisen renderointipalvelun välillä ei ole 1 päivän tammikuuta 2001 jälkeen ollut yhteyttä.

2.3.2.3 **Molempia soveltamiskausia koskevat päätelmät**

(233) Mikäli valtiontuen rahoituksen katsotaan olevan ristiriidassa sovellettavien kilpailusääntöjen kanssa, komission on yhtä lailla katsottava, että näin rahoitettu tuki on yhteismarkkinoille soveltumatonta niin kauan kuin rahoitus tapahtuu sääntöjenvastaisesti. Valtiontuen rahoittamisen sääntöjenmukaisuus on itse asiassa välttämätön edellytys sille, että tuen voidaan ilmoittaa olevan yhteismarkkinoille soveltuva.

VI. **PÄÄTELMÄ**

(234) Ranskassa 1 päivän tammikuuta 1997 ja 31 päivän joulukuuta 2000 välisenä aikana renderointiyritysten, karjankasvattajien ja teurastamoiden hyväksi julkisen renderointipalvelun rahoittamisen alalla sovellettu tukijärjestelmä, joka rahoitettiin lihanostosta ja myös muista jäsenvaltioista tulevista tuotteista perittävällä maksulla, noudatti mainittujen edunsaajien tasolla sovellettavia yhteisön säännöksiä. Komissio pystyi kuitenkin toteamaan myös perustamissopimuksen 90 artiklan rikkomisen tukien rahoittamisen tasolla. Komissio ei näin ollen voi julistaa kyseistä järjestelmää yhteismarkkinoille soveltuvaksi, koska se aiheutti syrjintää tuontituotteiden ja kotimaisten tuotteiden välille.

(235) Komissio katsoo, että tarkasteltavana olevassa tapauksessa on aiheellista tehdä ehdollinen päätös hyödyntäen asetuksen (EY) N:o 659/1999 7 artiklan 4 kohdan tarjoamaa mahdollisuutta, jonka mukaan komissio voi asettaa myönteiselle päätökselle ehtoja, joiden täytyttyä se voi katsoa tuen soveltuvan yhteismarkkinoille, sekä velvoitteita, joiden avulla se voi valvoa päätöksen noudattamista.

(236) Korjatakseen 90 artiklan rikkomisen ja poistaakseen tällä tavoin taannehtivasti syrjinnän Ranskan on komission vahvistamia määräaikaa ja edellytyksiä noudattaen maksettava takaisin se osa maksusta, joka on peritty muista jäsenvaltioista tulevista tuotteista. Tämän rikkomisen korjaamisen ansiosta kyseiset tuet muuttuisivat yhdenmukaisiksi perustamissopimuksen 87 artiklan kanssa.

[1] Julkisasiamies Geelhoedin 4. maaliskuuta 2004 esittämä kanta asiassa C-174/02, Streekgewest Westelijk Noord-Brabant, ei vielä julkaistu kokoelmassa.

(237) Komissio vahvistaa edellytykset, joita mainitun takaisinmaksun yhteydessä on noudatettava. Ranskan on siis maksettava maksuvelvollisille takaisin se osuus maksusta, joka oli peritty muista jäsenvaltioista tulleesta lihasta 1 päivän tammikuuta 1997 ja 31 päivän joulukuuta 2000 välisenä aikana, seuraavia edellytyksiä noudattaen:

— Ranskan on ilmoitettava kuuden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksiantamisesta kaikille maksuvelvollisille erikseen näiden erityisestä oikeudesta korvaukseen,

— maksuvelvollisille on korvaushakemuksen jättämiseksi myönnettävä kansallisen oikeuden mukainen määräaika ja joka tapauksessa vähintään kuuden kuukauden määräaika,

— korvaus on suoritettava viimeistään kuuden kuukauden kuluttua hakemuksen jättämisestä,

— korvattavat määrät on diskontattava ottaen huomioon korot, jotka lasketaan niiden kertymispäivästä tosiasialliseen takaisinmaksupäivään. Korot lasketaan viite- ja diskonttokorkojen vahvistamismenetelmää käyttämällä saadun komission viitemäärän mukaan ([1]),

— Ranskan viranomaisten on hyväksyttävä kaikki maksuvelvollisten toimittamat kohtuulliset todisteet, joista käy ilmi muista jäsenvaltioista tulevasta lihasta perityn maksun osuus,

— korvausoikeuteen ei voida soveltaa muita edellytyksiä, kuten maksun eteenpäin siirtämättä jättämistä koskevaa edellytystä,

— jos maksuvelvollinen ei ole vielä suorittanut maksua, Ranskan viranomaisten on luovuttava muodollisesti sen sekä siihen liittyvien mahdollisten viivästyskorkojen perimisestä,

— Ranskan viranomaisten on lähetettävä komissiolle kahdenkymmenen kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksiantamisesta täydellinen raportti, jolla todistetaan takaisinmaksutoimenpiteiden asianmukainen toteuttaminen.

(238) Ranska on 9 päivänä joulukuuta 2004 päivätyllä kirjeellään sitoutunut noudattamaan näitä edellytyksiä.

(239) Jos Ranska ei täytä näitä edellytyksiä koskevaa sitoumustaan, komissio voi joko aloittaa uudelleen asetuksen (EY) N:o 659/1999 16 artiklan mukaisen muodollisen tutkintamenettelyn tai saattaa asian mainitun asetuksen 23 artiklan mukaisesti yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi. Komissio katsoo, että ensimmäinen vaihtoehto olisi tässä asiassa asianmukaisin. Sen seurauksena saatetaan tehdä, kuten mainitun asetuksen 14 artiklassa todetaan, lopullinen kielteinen päätös, jonka mukaan kaikki kyseisellä kaudella myönnetyt tuet, joiden määräksi arvioidaan 417 080 311 euroa, on maksettava takaisin.

(240) Ranskassa 1 päivän tammikuuta 2001 ja 31 päivän joulukuuta 2002 välisenä aikana renderointiyritysten, karjankasvattajien ja teurastamoiden hyväksi julkisen renderointipalvelun rahoittamisen alalla sovellettu tukijärjestelmä, joka rahoitettiin lihanostosta perittävällä maksulla, on perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla yhteismarkkinoille soveltuva.

(241) Ranskassa vuonna 2002 erikseen määriteltyä riskiainesta hallussaan pitävien lihakauppojen ja leikkaamoiden hyväksi julkisen renderointipalvelun rahoittamisen alalla sovellettu tukijärjestelmä, joka rahoitettiin lihanostosta perittävällä maksulla, on perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla yhteismarkkinoille soveltuva.

(242) Lihanostosta perittävästä maksusta vapauttamisen muodossa toteutettu toimenpide, joka koski eräitä lihan markkinointiyrityksiä ja oli voimassa 1 päivän tammikuuta 1997 ja 31 päivän joulukuuta 2002 välisenä aikana, on yhteismarkkinoille soveltumatonta valtiontukea.

(243) Tämän päätöksen kohteena olevia toimenpiteitä ei ole ilmoitettu komissiolle perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan mukaisesti, joten ne ovat asetuksen (EY) N:o 659/1999 1 artiklan f kohdassa tarkoitettuja sääntöjenvastaisia tukia.

(244) Komissio pahoittelee, että Ranska on toteuttanut kyseessä olevat toimenpiteet perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan vastaisesti.

(245) Sellaisten tukien osalta, jotka toteutetaan odottamatta komission lopullista päätöstä, on muistutettava, että koska perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdassa määritellyt menettelysäännöt ovat luonteeltaan määräviä, ja yhteisöjen tuomioistuin on todennut näiden sääntöjen välittömän oikeusvaikutuksen asiassa Carmine Capolongo v. Azienda Agricola Maya ([2]), asiassa Gebrüder Lorenz GmbH v. Saksa ([3]) ja asiassa Steinicke ja Weinlig v. Saksa ([4]) antamissaan tuomioissa, käsiteltävän tuen sääntöjenvastaisuutta ei voida korjata jälkikäteen (asiassa elintarvikkeiden ulkomaankaupan kansallinen liitto ja muut v. Ranska ([5]) annettu tuomio).

([1]) Komission tiedonanto viite- ja diskonttokorkojen vahvistamismenetelmästä (EYVL C 273, 9.9.1997, s. 3).

([2]) Yhteisöjen tuomioistuimen asiassa 77/72 19. kesäkuuta 1973 antama tuomio, Kok. s. 611.

([3]) Yhteisöjen tuomioistuimen asiassa 120/73 11. joulukuuta 1973 antama tuomio, Kok. s. 1471.

([4]) Yhteisöjen tuomioistuimen asiassa 78/76 22. maaliskuuta 1977 antama tuomio, Kok. s. 595.

([5]) Yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-354/90 21. marraskuuta 1991 antama tuomio, Kok. s. I-5505.

(246) Yhteisöjen tuomioistuin on muistuttanut, että kun tukitoimenpide, jonka rahoitustapa on sen oleellinen osa, on pantu täytäntöön ilmoitusvelvollisuutta noudattamatta, kansallisten tuomioistuinten on periaatteessa määrättävä nimenomaan kyseisen tuen rahoittamiseksi perittyjen maksujen takaisinmaksusta. Lisäksi se on muistuttanut, että kansallisten tuomioistuinten tehtävänä on turvata oikeussubjektien oikeudet, kun kansalliset viranomaiset rikkovat perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan viimeisessä virkkeessä tarkoitettua tukien täytäntöönpanon kieltoa, jolla on välitön oikeusvaikutus. Todettuaan tällaisen rikkomisen, johon oikeussubjektit voivat vedota, kansallisten tuomioistuinten on toteutettava kansallisen lainsäädäntönsä mukaiset tarpeelliset toimet, jotka koskevat niin kyseisten tukitoimenpiteiden täytäntöönpanosäädösten lainvoimaisuutta kuin myönnetyn rahoitustuen takaisin perintää ([1]).

(247) Komissiolla ei ole käytettävissään yksityiskohtaisia tietoja siitä, johtavatko tällä perusteella tehdyt tai tehtävät maksun palautukset tosiasiassa täydelliseen takaisinmaksuun, varsinkin kun kyse on muista jäsenvaltioista tulevasta lihasta perityistä maksuista.

(248) Jos sääntöjenvastaiset tuet eivät sovellu yhteismarkkinoille, asetuksen (EY) N:o 659/1999 14 artiklan 1 kohdassa säädetään komission päätöksestä, jonka mukaan kyseessä olevan jäsenvaltion on toteutettava tarvittavat toimenpiteet tuensaajalle myönnetyn tuen takaisinperimiseksi. Takaisinperintä on välttämätöntä, jotta aiemmin vallinnut tilanne voidaan palauttaa ennalleen poistamalla kaikki taloudelliset edut, joista sääntöjenvastaisesti myönnetyn tuen edunsaajat olivat aiheettomasti hyötyneet tuen myöntämispäivästä alkaen.

(249) Ranskan on perittävä takaisin kyseiset yhteismarkkinoille soveltumattomat tuet ja erityisesti ne, jotka on myönnetty lihanostosta perittävän maksun suorittamisesta vapautetuille yrityksille. Takaisin perittävien tukien kokonaismäärä koostuu määristä, jotka on maksettu vapauttamalla eräät lihan markkinointiyritykset kyseisellä kaudella lihanostosta perittävän maksun suorittamisesta.

(250) Asetuksen (EY) N:o 659/1999 14 artiklan 2 kohdassa säädetään, että takaisinperittävään tukeen sisältyvät korot, jotka lasketaan komission vahvistaman soveltuvan korkotason perusteella. Korot lasketaan siitä päivästä alkaen, jona sääntöjenvastainen tuki saatettiin tuensaajan käyttöön.

([1]) Yhteisöjen tuomioistuimen edellä mainitussa asiassa Van Calster et al. antama tuomio.

(251) Tuet on perittävä takaisin Ranskan lainsäädännön menettelyitä noudattaen. Takaisinperittäviin määriin sisältyvät korot, jotka lasketaan tuen maksupäivästä tuen tosiasialliseen takaisinperintäpäivään. Korot lasketaan viite- ja diskonttokorkojen vahvistamismenetelmää käyttämällä saadun komission viitemäärän mukaan ([2]).

(252) Tämä päätös ei rajoita niitä seurauksia, jotka komissio määrää tarvittaessa yhteisen maatalouspolitiikan rahoittamiseksi Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukiosaston (EMOTR) mukaisesti,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. Ranskassa 1 päivän tammikuuta 1997 ja 31 päivän joulukuuta 2000 välisenä aikana renderointiyritysten hyväksi julkisen renderointipalvelun rahoittamisen alalla sovellettu tukijärjestelmä, joka rahoitettiin lihanostosta ja myös muista jäsenvaltioista tulevista tuotteista perittävällä maksulla, on perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla yhteismarkkinoille soveltuva, jos Ranska täyttää tämän artiklan 4 kohdassa esitetyt sitoumukset.

2. Ranskassa 1 päivän tammikuuta 1997 ja 31 päivän joulukuuta 2000 välisenä aikana karjankasvattajien hyväksi julkisen renderointipalvelun rahoittamisen alalla sovellettu tukijärjestelmä, joka rahoitettiin lihanostosta ja myös muista jäsenvaltioista tulevista tuotteista perittävällä maksulla, on perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla yhteismarkkinoille soveltuva, jos Ranska täyttää tämän artiklan 4 kohdassa esitetyt sitoumukset.

3. Ranskassa 1 päivän tammikuuta 1997 ja 31 päivän joulukuuta 2000 välisenä aikana teurastamoiden hyväksi julkisen renderointipalvelun rahoittamisen alalla sovellettu tukijärjestelmä, joka rahoitettiin lihanostosta ja myös muista jäsenvaltioista tulevista tuotteista perittävällä maksulla, on perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla yhteismarkkinoille soveltuva, jos Ranska täyttää tämän artiklan 4 kohdassa esitetyt sitoumukset.

4. Ranskan on maksettava maksuvelvollisille takaisin se osuus lihanostosta peritystä maksusta, joka oli peritty muista jäsenvaltioista tulleesta lihasta 1 päivän tammikuuta 1997 ja 31 päivän joulukuuta 2000 välisenä aikana. Takaisinmaksussa on noudatettava seuraavia edellytyksiä:

— Ranskan on ilmoitettava kuuden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksiantamisesta kaikille maksuvelvollisille erikseen näiden erityisestä oikeudesta korvaukseen,

([2]) Ks. alaviite 52.

— maksuvelvollisille on korvaushakemuksen jättämiseksi myönnettävä kansallisen oikeuden mukainen määräaika ja joka tapauksessa vähintään kuuden kuukauden määräaika,

— korvaus on suoritettava viimeistään kuuden kuukauden kuluttua hakemuksen jättämisestä,

— korvattavat määrät on diskontattava ottaen huomioon korot, jotka lasketaan niiden kertymispäivästä tosiasialliseen takaisinmaksupäivään. Korot lasketaan viite- ja diskonttokorkojen vahvistamismenetelmää käyttämällä saadun komission viitemäärän mukaan,

— Ranskan viranomaisten on hyväksyttävä kaikki maksuvelvollisten toimittamat kohtuulliset todisteet, joista käy ilmi muista jäsenvaltioista tulevasta lihasta perityn maksun osuus,

— korvausoikeuteen ei voida soveltaa muita edellytyksiä, kuten maksun eteenpäin siirtämättä jättämistä koskevaa edellytystä,

— jos maksuvelvollinen ei ole vielä suorittanut maksua, Ranskan viranomaisten on luovuttava muodollisesti sen sekä siihen liittyvien mahdollisten viivästyskorkojen perimisestä,

— Ranskan on lähetettävä komissiolle kahdenkymmenen kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksiantamisesta täydellinen raportti, jolla todistetaan tämän artiklan säännösten asianmukainen täytäntöönpano.

5. Tämä artikla ei rajoita niitä oikeuksia lihanostosta perittävän maksun palauttamiseen, joita maksuvelvollisilla voi olla muiden yhteisön oikeuden säännösten nojalla.

2 artikla

1. Ranskassa 1 päivän tammikuuta 2001 ja 31 päivän joulukuuta 2002 välisenä aikana renderointiyritysten hyväksi julkisen renderointipalvelun rahoittamisen alalla sovellettu tukijärjestelmä, joka rahoitettiin lihanostoista perittävällä maksulla, on perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla yhteismarkkinoille soveltuva.

2. Ranskassa 1 päivän tammikuuta 2001 ja 31 päivän joulukuuta 2002 välisenä aikana karjankasvattajien hyväksi julkisen renderointipalvelun rahoittamisen alalla sovellettu tukijärjestelmä, joka rahoitettiin lihanostoista perittävällä maksulla, on perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla yhteismarkkinoille soveltuva.

3. Ranskassa 1 päivän tammikuuta 2001 ja 31 päivän joulukuuta 2002 välisenä aikana teurastamoiden hyväksi julkisen renderointipalvelun rahoittamisen alalla sovellettu tukijärjestelmä, joka rahoitettiin lihanostoista perittävällä maksulla, on perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla yhteismarkkinoille soveltuva.

4. Ranskassa 1 päivän tammikuuta 2002 ja 31 päivän joulukuuta 2002 välisenä aikana erikseen määriteltyä riskiainesta hallussaan pitävien lihakauppojen ja leikkaamoiden hyväksi julkisen renderointipalvelun rahoittamisen alalla sovellettu tukijärjestelmä, joka rahoitettiin lihanostosta perittävällä maksulla, on perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla yhteismarkkinoille soveltuva.

3 artikla

Lihanostosta perittävästä maksusta vapauttamisen muodossa eräiden lihan markkinointiyritysten hyväksi toteutettu toimenpide, joka oli voimassa 1 päivän tammikuuta 1997 ja 31 päivän joulukuuta 2002 välisenä aikana, on yhteismarkkinoille soveltumatonta valtiontukea.

Ranskan on toteutettava tarvittavat toimenpiteet kyseisen järjestelmän mukaisille tuensaajille maksettujen tukien takaisin perimiseksi. Takaisinperittävän tuen kokonaismäärää on tarkistettava ottaen huomioon korot, jotka lasketaan tuen maksupäivästä tuen tosiasialliseen takaisinperintäpäivään. Korot lasketaan viite- ja diskonttokorkojen vahvistamismenetelmää käyttämällä saadun komission viitemäärän mukaan.

4 artikla

Ranskan on ilmoitettava komissiolle kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksiantamisesta niistä toimenpiteistä, jotka se on toteuttanut päätöksen noudattamiseksi.

5 artikla

Tämä päätös on osoitettu Ranskan tasavallalle.

Tehty Brysselissä 14 päivänä joulukuuta 2004.

Komission puolesta
Mariann FISCHER BOEL
Komission jäsen